

Załącznik do
Uchwały Nr XXXIII/221/09
Rady Gminy Lutomiersk
z dnia 26 stycznia 2009 r.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

GMINY LUTOMIERSK

2007- 2015

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	4
II.	Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego	6
III.	Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu	6
3.1	Podstawowe dane dotyczące obszaru gminy Lutomiersk	6
3.1.1.	Położenie i ogólna charakterystyka gminy	6
3.1.2.	Środowisko przyrodnicze	6
3.1.3.	Rys historyczny	10
3.2	Zagospodarowanie przestrzenne	11
3.2.1	Infrastruktura techniczna	11
3.2.2.	Własność nieruchomości	14
3.2.3.	Uwarunkowania ochrony środowiska	15
3.2.4.	Stan obiektów dziedzictwa kulturowego	17
3.3	Sfera społeczna	22
3.3.1	Sytuacja demograficzna i społeczna na obszarze Gminy Lutomiersk	22
3.3.2.	Warunki i jakość życia mieszkańców	22
3.3.3.	Oświata i edukacja	24
3.3.4.	Opieka zdrowotna	24
3.3.5.	Określenie grup społecznych wymagających wsparcia	25
3.3.6.	Rynek pracy	25
3.4	Sfera ekonomiczna	26
3.4.1.	Rolnictwo	26
3.4.2.	Działalność gospodarcza	26
3.4.3.	Turystyka	27
IV.	Identyfikacja najważniejszych problemów występujących na terenie Gminy Lutomiersk	29
4.1.	Wykaz najważniejszych problemów występujących na terenie Gminy Lutomiersk	29
4.2.	Analiza SWOT- mocnych i słabych stron obszaru gminy Lutomiersk	29
V.	Cele ogólne i szczegółowe rozwoju Gminy Lutomiersk	32

VI.	Zadania zmierzające do realizacji celów	33
6.1.	Lista zadań, poprawiających sytuację społeczno-gospodarczą gminy	33
6.2.	Lista zadań do zrealizowania na terenie gminy Lutomiersk	34
VII.	Realizacja zadań i projektów	38
VIII.	Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy oraz województwa	59
IX.	Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego	62
X.	Plan finansowy	65
XI.	System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego	66
XII.	Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	68
12.1.	System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego	68
12.2.	Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego	68
12.3.	Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	68
12.4.	Działania informacyjne i promocja Planu Rozwoju Lokalnego	68

I. WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego to dokument, który przedstawia zintegrowane i kompleksowe działania będące realizacją strategii społeczno-gospodarczej Gminy Lutomiersk na lata 2007– 2015. Strategia ta jest definiowana jako **stan gotowości gminy do kreowania społecznych programów rozwoju i przyjmowania programów strukturalnych Unii Europejskiej**. Plan Rozwoju Lokalnego określa nie tylko ogólne cele (jak ma to miejsce przy tworzeniu strategii), lecz konkretne zadania, terminy ich realizacji oraz sposoby finansowania. Poszerza to możliwości inwestycyjne, umożliwia koncentrację inwestycji, a tym samym zwiększa szybkość ich realizacji, jednocześnie zmniejszając koszty.

Czas realizacji zadań, o których mowa w Planie Rozwoju Lokalnego zawiera się w latach 2007 – 2015. Rezultaty i oddziaływania niektórych zadań, szczególnie tych rozpoczętych w latach 2010 - 2013 obejmą także następny okres programowania.

Dokument jest spójny z następującymi rozporządzeniami:

- Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności,
- Rozporządzeniem (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- jak również - pod względem celów i priorytetów - z Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007 - 2013, a także z Narodową Strategią Spójności, horyzontalnymi Programami Operacyjnymi oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego.

Plan Rozwoju Lokalnego:

- przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną Gminy Lutomiersk,
- diagnozuje najważniejsze problemy/bariery oraz szanse rozwoju gminy,
- formułuje cele,
- zawiera opis, szacunkowy koszt oraz przewidywany termin podjęcia działań zmierzających do osiągnięcia rozwoju społecznego i gospodarczego.

W Planie oszacowane zostały także spodziewane efekty planowanych interwencji i ich wpływ na przebieg procesów rozwojowych; wskazano kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych oraz środków własnych gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Lutomiersk na lata 2007 - 2015 będzie służył jako punkt odniesienia dla działań o charakterze rozwojowym, podejmowanych wyłącznie z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość interwencji z funduszy unijnych.

Metodologia opracowania Planu opiera się na zasadzie zrównoważonego rozwoju, jednakże poszczególne fazy jej wdrożenia uzależniono w głównej mierze od uwarunkowań

lokalnych. Na tych filarach (zrównoważony rozwój, uwarunkowania lokalne) opierają się bowiem wszystkie innowacyjne strategie zrównoważonego rozwoju w krajach UE. Tworząc taki rodzaj strategii należy przede wszystkim założyć, iż „*gospodarka nie może rozwijać się kosztem ludzi i przyrody, a także przyroda nie może być ważniejsza niż człowiek i gospodarka*”.

Państwa członkowskie UE uważają, iż to dwa elementy – społeczeństwo i środowisko naturalne, podniesione do rangi równorzędnej z dominującą dotychczas w strategiach rozwoju Unii Europejskiej - gospodarką, utworzyły triadę trzech dominant strategii rozwoju, która zyskała miano strategii zrównoważonej. Przyjęcie takiej metodologii gwarantuje, iż jest ona nie tylko przeniesieniem na grunt Gminy Lutomiersk obowiązującej w UE wizji planowania, ale jest ona również z nią kompatybilna.

Strategie bądź plany rozwoju mogą przyjmować różne formy w zależności od problemów, które chce się rozwiązać. Generalnie, dotyczą one różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego. Jest jednak cecha, która wyróżnia plany rozwoju lokalnego na tle innych strategii gospodarczych. Jest nią lokalny punkt odniesienia ograniczający się do określonej jednostki terytorialnego podziału kraju, będącej lokalnym, odrębnym systemem społecznym i gospodarczym. W tym kontekście Plan Rozwoju Gminy Lutomiersk ma być nie tylko narzędziem polityki samorządu lokalnego umożliwiającym wspieranie procesów rozwojowych, lecz również wyrazem aspiracji społeczności gminy i woli osiągnięcia wspólnych celów.

W przypadku planowania rozwoju lokalnego, powinien być to proces przebiegający dwukierunkowo: odgórny system wspierania realizacji celów strategii poprzez wsparcie finansowe, doradcze i specjalistyczne, udzielane przez określone instytucje i struktury zewnętrzne, ale także oddolny proces wspierania realizacji celów przez społeczności lokalne. Zatem projektowany w planie zrównoważony rozwój lokalny Gminy Lutomiersk będzie możliwy tylko wówczas, gdy wokół wytyczonych dla niego kierunków uda się skupić szeroko rozumianą społeczność lokalną oraz uzyskać przychylność i akceptację struktur i instytucji nadrzędnych.

W zaproponowanym Planie Rozwoju Lokalnego respektowane są zatem zarówno potrzeby rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy, polepszania warunków ekonomicznych i szeroko rozumianej jakości życia mieszkańców, jak również respektowanie filozofii działania wynikające z koncepcji ekorozwoju.

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY LUTOMIERSK

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lutomiersk obejmuje działania na terenie gminy Lutomiersk, których realizacja została przewidziana na lata 2007-2015.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA GMINY LUTOMIERSK

3.1. Podstawowe dane dotyczące obszaru gminy Lutomiersk

3.1.1. Położenie i ogólna charakterystyka gminy

Gmina Lutomiersk jest położona w centralnej części województwa łódzkiego i wchodzi w skład powiatu pabianickiego. Gmina Lutomiersk jest gminą wiejską. Zajmuje powierzchnię 133,87 km², którą zamieszkuje obecnie 7.194 osób.

Obszar gminy Lutomiersk położony jest na Wyżynie Łaskiej wchodzącej w skład Niziny Południowo - Wielkopolskiej.

Gmina graniczy od zachodu i północnego zachodu z gminą Zadzim oraz miastem i gminą Poddębice, od północy z gminą Dalików i gminą Aleksandrów Łódzki, od południowego wschodu z gminą Pabianice, od południa z gminą Wodzierady.

3.1.2. Środowisko przyrodnicze

Gmina Lutomiersk jest typową gminą podmiejską położoną w bezpośredniej bliskości drugiego co do wielkości zaludnienia miasta Polski. Fakt ten w istotny sposób oddziałuje na ocenę stanu środowiska przyrodniczego, a szczególnie jego walorów, w tym atrakcyjności dla potencjalnych użytkowników.

Pomimo, iż ogólna ocena warunków agroklimatycznych, stanu lesistości, zróżnicowania terenów otwartych, dostępności dróg otwartych, jest określana jako „średnio korzystna” to fakt bliskości dużej koncentracji ludności i także ograniczonej atrakcyjności innych pobliskich terenów aglomeracji stwarza sytuację, że wartość istniejących walorów przyrodniczych ulega wielokrotnionej pozytywnej ocenie.

Do niewątpliwych walorów środowiska przyrodniczego należą:

- tereny ziem ornych,
- rozległa dolina Ner wraz z systemem melioracji i rozległymi terenami łąk,
- powierzchnie łąk,
- powierzchnie leśne,
- złoża kruszyw,
- zbiorniki wodne położone w rejonach atrakcyjnych krajobrazowo,

- główne zbiorniki wód podziemnych,
- parki podworskie i wiejskie,
- cmentarze,
- okazy drzew i okazały gład.

Walory terenów rolnych spowodowały, że przez całe wieki dominującą funkcją gospodarczą gminy była i jest dotąd funkcja rolnicza. Dolina Neru wraz z sąsiadującą z nią zabudową Lutomierska, w tym głównie klasztoru i ośrodkiem rekreacyjnym OO. Salezjanów we Wrzącej, zabudową Kazimierza, tworzy obszar tożsamości rejonu i objęta jest strefą ochrony konserwatorskiej i panoramy.

Walory lasów i rozłogów stworzyły z kolei podstawę do powołania Puczniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (którego część leży w gminie Lutomiersk) i postulowania formalnego powołania następnych Obszarów Chronionego Krajobrazu, także obejmujących część obszaru gminy.

Na wysokości między innymi Lutomierska i Zgierza przebiega północna granica występowania jodły w Polsce. Stąd część lasu objęta jest formą ochrony bardzo wysokiego stopnia - ustanowieniem rezerwatu jodły, a inna rezerwatu obejmującego torfowiska śródleśne. Okazy drzew i duży gład objęto ochroną w formie ustanowienia dla nich statusu pomników przyrody.

Parki podworskie i cmentarze uzyskały rangę obiektów zabytkowych, w tym w części zostały wpisane do rejestru zabytków.

Zbiorniki wodne nie tylko urozmaicają krajobraz, ale także mają być i w części już są wykorzystywane dla celów kąpieliskowych i hodowlanych. W sposób bardzo widoczny trwa dotąd proces zabudowy terenów atrakcyjnych przyrodniczo na cele budownictwa letniskowego o coraz wyższym standardzie i w sposób coraz bardziej regulowany ustaleniami planów miejscowych.

Walory te są jednak ograniczone, a w części i zagrożone ze względu na:

- niezadowolający stan czystości wód Neru i jego dopływów (Ner stanowi odbiornik wód z Łódzkiej Oczyszczalni Ścieków, której proces realizacji nie został zakończony, a tym samym i wymagany standard technologiczny nie jest osiągnięty. Samooczyszczenie rzeki będzie natomiast procesem długotrwałym)
- występowanie w dolinie Neru zagrożenia powodziowego,
- brak pełnego komunalnego uzbrojenia zabudowy gminy,
- gospodarka odpadami nie jest w pełni opanowana,
- stosunkowo małą lesistość obszaru,
- małe rozpropagowanie działalności agroturystycznej,
- parki podworskie wymagają rewitalizacji,
- zbiorniki wodne wymagają zagospodarowania,
- tereny letniskowe wymagają uporządkowania stanu prawnego i uzbrojenia komunalnego.

W gminie istnieją jednak potencjalne możliwości istotnego powiększenia obszaru terenów leśnych a ponadto brak jest obecnie na terenie gminy działalności gospodarczej powodującej istotne zagrożenia stanu środowiska przyrodniczego.

Gleby, lasy, wody

Szczególną wartość na terenie gminy posiadają gleby wysokich klas bonitacyjnych oraz łąki, zwłaszcza w dolinie Neru. Ner spełnia szczególną rolę w nawadnianiu łąk oraz ochronie dolin rzek Lubczyna i Wrząca. Ze względu na zanieczyszczenie wód rzeki Ner dolina rzeki określana jest obecnie jako „obszar przyrodniczo zdegradowany”.

Sieć hydrograficzną na terenie Gminy Lutomiersk tworzą:

- rzeka Ner (125,9 km) wraz z Zalewką (dopływ Neru), Sroczką i systemem mniejszych cieków oraz rowów melioracyjnych.
- zbiorniki na Zalewce we Wrzącej i Zalewie, na Sroczce w Malanowie oraz koło Zofiówki.

Istotny element systemu ekologicznego województwa łódzkiego stanowią lasy. Zarówno lasy jak i tereny przyleśne stanowią jednocześnie bardzo atrakcyjny walor dla promocji gminy Lutomiersk, przyciągający do niej inwestorów realizujących tzw. budownictwo letniskowe, coraz częściej nie tylko sezonowe, związane z porą letnią.

W ramach lasów państwowych występują lasy ochronne. Istnieją zamierzenia znaczącego powiększenia powierzchni leśnych (tj. powyżej obecnych 22 % powierzchni gminy), a wartościowe elementy leśne mają stać się składnikiem poszerzonych obszarów chronionego krajobrazu. Gmina posiada korzystne warunki dla produkcji rolnej. Wartość wskaźnikowa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest powyżej średniej dla województwa łódzkiego.

Warunki klimatyczne

Klimat województwa łódzkiego, a zarazem gminy Lutomiersk ma charakter wybitnie przejściowy. W układzie południkowym przejściowość ta dotyczy stopnia oceanizmu i kontynentalizmu. W układzie równoleżnikowym natomiast przejściowość ta oznacza położenie pomiędzy strefą klimatów kształtujących się pod wpływem Bałtyku. Nizinny charakter obszaru umożliwia swobodny przepływ mas powietrza, z wyraźną przewagą przepływów w układzie równoleżnikowym. Okres grzewczy trwa z reguły od początku października do ostatniej dekady kwietnia, przy czym długotrwałe i silne mrozy występują sporadycznie. Relatywnie najcieplejsza jest południowo - zachodnia część województwa. Okres wegetacyjny jest dość długi i trwa około 210 dni.

Budowa geologiczna

Gmina Lutomiersk położona jest w zasięgu synklinorium szczecińsko - łódzko - miechowskiego, a dokładniej niecki mogileńsko - łódzkiej wypełnionej osadami kredy. Utwory kredowe prawie wykształcone są w postaci węglanowej jako wapienie z krzemieniami i marglami. Osady trzeciorzędowe nie stanowią ciągłej pokrywy. Ich miąższość

jest bardzo zmienna i waha się od kilku do kilkunastu metrów. Na powierzchni wysoczyzny odłaniają się utwory warciańskie. Są to: gliny zwałowe, piaski miejscami piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe oraz piaski miejscami piaski i żwiry kemów i moren martwego lodu. Na wysoczyźnie występują także piaski eoliczne w wydmach (okolice Czołczyna, Szydłowa, Mianowa). W dolinie występują młodsze - vistuliańskie i holoceńskie - piaski i utwory organiczne (namuły, torfy). Miąższość kompleksu skał czwartorzędowych na obszarze gminy nie przekracza 60 m. Są to głównie gliny morenowe zlodowaceń południowopolskich i środkowopolskich oraz miejscami rozdzielające je utwory piaszczyste i mułkowe wodnolodowcowe i jeziorne.

Zasoby wód podziemnych

Wschodnia część gminy to fragment obszaru zasobowego wód podziemnych określanego jako GZWP Niecka Łódzka. Wody podziemne w rejonie Lutomiarska to wody czwartorzędu, kredy o małej możliwości zanieczyszczenia pierwotnego poziomu użytkowego.

Złoża kruszywa naturalnego

Na terenie Gminy Lutomiarsk występują kopaliny użyteczne obejmujące tylko surowce okruczowe – utwory piaszczyste i piaszczysto – żwirowe akumulacji eolicznej, lodowcowej i wodnolodowcowej. W południowej i wschodniej części gminy znajdują się 4 udokumentowane złoża piasków oraz piasków i żwirów: Zalew, Zalew II, Zalew III i Florentynów.

- Złoże ZALEW udokumentowano w 1993r. na powierzchni 5 114 m². W tym samym roku wydano koncesję i rozpoczęto eksploatację. Surowiec wykorzystywany był w drogownictwie i do celów budowlanych. W 1996r. ze względów na niedopełnienia przez właściciela złoża formalności związanych z opracowaniem odpowiednich dokumentów koncesję cofnięto i eksploatację zamknięto. Według aktualnego „Bilansu zasobów...” na dzień 31.12.2005r. zasoby bilansowe wynoszą 35 640 ton.
- Złoże ZALEW II położone jest na części działki numer ewidencyjny 4, w miejscowości Zalew w gminie Lutomiarsk. Złoże posiada udokumentowane zasoby o wielkości 187 348 ton, a minimalny stopień ich wykorzystywania wynosi 0,87. Koncesja na wydobywanie kruszyw została wydana przez Marszałka Województwa Łódzkiego w dniu 18.05.2007r. z datą ważności upływająca z dniem 31.12.2020r.
- Złoże ZALEW III udokumentowano w 2005r, na działce nr ew. 3. Jego powierzchnia wynosi 1,7 ha, a udokumentowane zasoby wynoszą 245 982 Mg. Ważność koncesji upływa w końcu 2016r. Złoże jest eksploatowane na bieżąco
- Złoże FLORENTYNÓW zostało udokumentowano na wielu prywatnych działkach o łącznej powierzchni 1,82 ha. Zasoby złoża wynoszą 251 296 Mg. Złoże nie było dotychczas eksploatowane.

3.1.3. Rys historyczny

Miejscowość gminna Lutomiersk i jej rejon, związany szczególnie z rzeką Ner, są uznawane w dokumentacji naukowo-historycznej (w tym w „Studium historyczno-urbanistycznym Lutomierska” autorstwa Jakuba Goldberga, Łódź 1962) za jeden z najstarszych ośrodków osadnictwa nie tylko na terenie województwa łódzkiego, ale także na ziemiach polskich. Wykopaliska świadczą o wczesnośredniowiecznym osadnictwie w III -XII w. Jednym z obiektów zabytkowych, wpisanych do rejestru zabytków jest kurhan i cmentarzysko z późnego okresu rzymskiego (wzgórze „Baba”) położone w miejscowości Bechcice - Biłgoraj (w znacznym stopniu jednak zniszczone). Najprawdopodobniej w Lutomiersku był gród książęcy o czym ma świadczyć fakt, że tę okolicę wybrano na siedzibę ruskiej drużyny wojskowej w XI w. (konsekwencje wyprawy Bolesława Chrobrego).

Jak zapisano w historii Lutomierska „na przełomie XIV/XV wieku na bagnach nad Nerem, na wzgórku po grodku obronnym z XI w. wybudowany został zamek, którego pozostałości są widoczne do dziś w murach klasztoru”. Lutomiersk to także miejscowość, która niemal już przed ośmioma wiekami (29. IV. 1274 r.) uzyskała przywilej miejski od Leszka Czarnego (właściciela Księstwa Sieradzkiego, w skład którego wchodził Lutomiersk). Po Lutomiersku przywilej taki nadano pobliskiej miejscowości Kazimierz. Tak więc już w początkowym okresie kształtowania państwowości polskiej i organizacji struktur osadniczych powstał w tym rejonie zespół osadniczy składający się z dwóch niewielkich miasteczek.

Od XV w. Lutomiersk stał się własnością szlachecką (nadanie miasta w 1406 r. przez Władysława Jagiełłę jako formy nagrody Janowi z Chełmicy). Od tego właściciela wywodzi się ród Lutomirskich). W dawnych dokumentach wymienia się szereg miejscowości z rejonu Lutomierska, w tym Wrząca a w nowszych (XIX w.) także Zalew, Mikołajewice, Utratę.

W pierwszej poł. XV w. nastąpił dynamiczny rozwój. W 1418 roku Lutomiersk otrzymał prawo pobierania myta za przejście brodem przez Ner, w 1448 roku król Zygmunt Stary nadał miastu przywilej na jarmarki. Do wzrostu gospodarczego niewątpliwie przyczynił się zarządzający miastem Konrad ze Zbrożowa, który w XV wieku sprowadził z Czech majstrów sukienników, wszyscy oni założyli tu swoje zakłady tkackie. Zgodnie z wolą króla Zygmunta Starego miasto Lutomiersk pozyskało herb - „Centaura”. Dotkliwie w karcie historii zapisał się rok 1530. Lutomiersk został tak bardzo zniszczony przez pożar, że mieszkańcy zostali na 6 lat zwolnieni z podatków. Z historią miasta ściśle związany był także wojewoda rawski Andrzej Grudziński dzięki któremu wybudowany został murowany przyklasztorny kościół oraz klasztor Ojców Reformatorów. Budowle te powstały na ruinach XV-wiecznego zamku. W

1697 roku miasto po raz kolejny nawiedził ogromny pożar, który trwał 3 dni. Spłonęło wówczas wiele budynków, w tym ponad 100 domów i 2 kościoły.

Jako miasto prywatne Lutomiersk zmieniał swych właścicieli, w XVIII w. należał do możnego rodu Sanguszków.

Zachowały się księgi miejskie Lutomierska od XVI do pocz. XIX w., w których powtarzają się informacje o częstych pożarach niszczących dorobek mieszczan (powstały w okresie intensywnego rozwoju miasta w XVI - XVIII w). O tym rozwoju świadczą informacje, że w 1517 r. było na terenie Lutomierska 18 majstrów (w tym 7 sukienników), a w 1659 r. już 101 majstrów (sukienników, kołodziejów, kowali, piwowarów, zdunów, dekarzy, krawców). Rodzin mieszczańskich było w tym okresie 110. W XVIII w. następuje wzrost udziału majstrów szewskich kosztem radykalnego zmniejszenia sukienników, pojawiają się nowe specjalności -cyrulik, muzykant. W XVIII w. Lutomiersk stał się dosyć istotnym ośrodkiem zarządzania jako centrum majątności Sanguszków. Następował wzrost ilości mieszkańców:

-1787r.-735

-1825r. -1921

-1835r. -2317.

Z rzeki Ner korzystano przy spławianiu drewna jako artykułu eksportowego. W mieście i jego okolicach następowało mieszanie się kultur. Głównymi społecznościami byli Żydzi a w mniejszości chrześcijanie (katolicy i ewangelicy). Miał tu miejsce (w czasach Reformacji) także ruch Braci Czeskich. Oprócz kościołów i cmentarzy rzymsko-katolickich powstawały ewangelickie i wybudowano synagogę. Prawdopodobnie ze względu na prywatny charakter miasta Lutomiersk nie wszedł w skład kształtującego się pasma miast fabrycznych w początkach XIX w. na terenie Królestwa Polskiego. Stał się jednak ośrodkiem zaspokajania potrzeb rozwijającego się w XIX I XX w. Rynku Łódzkiego. Taki charakter utrzymuje się do dzisiaj. Ze względu na dominujący w XIX wieku rolniczy charakter Lutomiersk i Kazimierz utraciły prawa miejskie w 1870 roku.

3.2. Zagospodarowanie przestrzenne

3.2.1 Infrastruktura techniczna

Układ komunikacyjny

Gmina Lutomiersk ma dobrze rozwiniętą sieć dróg. Gminny układ komunikacyjny tworzą:

- droga krajowa Nr 71 relacji Stryków - Zgierz - Konstancinów Łódzki - Pabianice, przebiegająca na południowo-wschodniej granicy gminy;
- powiązanie gminy Lutomiersk z tą drogą za pośrednictwem drogi powiatowej Nr 3314E biegnącej z Lutomierska w rejonie wsi Porszewice: długość około 1,1 km nawierzchnia bitumiczna;

- droga wojewódzka Nr 710 relacji Łódź - Konstantynów Łódzki - Szadek -Warta - Błaszki; długość około 7,4 km, nawierzchnia bitumiczna;
- drogi powiatowe o długości około 59,473 km,
- drogi gminne łączące poszczególne miejscowości z drogami powiatowymi i drogą wojewódzką.

Drogi powiatowe w gminie Lutomiersk:

Lp.	Nr drogi	Miejscowość	Długość (km)
1	3709E	Kałów – Puczniew -Lutomiersk	19,395
2	3706E	Kuciny- Kwiatkowie	6,064
3	3719E	Sarnów- Malanów	1,845
4	3300E	Lutomiersk- Wodzierady	3,553
5	3301E	Lutomiersk- Janowice	4,409
6	3314E	Szydłów- Lutomiersk-Kol. Prusinowice	14,807
7	3315E	Malanów- Charbice	3,475
8	5166E	- Babice Duże- Lutomiersk - (Aleks. Łódz.) – gr. pow. - Lutomiersk	3,925
9	1112E	- Babice- Babiczki - Babice Małe- Niesięcin	2,000
		Razem :	59,473 km

Łączna długość dróg powiatowych około 59,473 km. Drogi gminne łączą poszczególne miejscowości z drogami powiatowymi i wyjątkowo z drogą wojewódzką; łączna długość dróg gminnych wynosi 60,126 km, w tym o nawierzchni utwardzonej 10 %.

W zakresie komunikacji zbiorowej gminę obsługują autobusy PKS, a miejscowość Lutomiersk tramwaj do Łodzi przez Konstantynów Łódzki.

Zaopatrzenie w wodę

Na obszarze gminy funkcjonują zorganizowane systemy zbiorowego zaopatrzenia w wodę oparte o zasoby wód podziemnych formacji górnej kredy.

Indywidualne studnie kopane i głębinowe występują w rejonach znacznie oddalonych od sieci gminnej. Źródłami wody wodociągu gminnego są ujęcia wody wraz ze stacjami wodociągowymi w miejscowościach Lutomiersk, Kazimierz, Prusinowice, Szydłów oraz w Ignacowie dla miasta Konstantynowa Łódzkiego, z którego zaopatrywane są wschodnie obszary gminy Lutomiersk.

Stan zaopatrzenia gminy w wodę nie stanowi bariery w rozwoju i jej urbanizacji.

Odprowadzanie ścieków

Żadna z miejscowości w gminie nie posiada kompleksowego, zorganizowanego systemu odprowadzania ścieków.

Brak kanalizacji jest poważną barierą w rozwoju. W chwili obecnej znaczna część przydomowych i przyobiektowych zbiorników na nieczystości ciekłe to nieszczelne szamba, niosące zagrożenia dla środowiska. Dalszy rozwój urbanizacji warunkowany jest sukcesywnym rozwiązaniem problemu odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Zaopatrzenie w gaz

Zaopatrzenie części gminy w gaz ziemny wysokometanowy realizowane jest gazociągami średniego ciśnienia, zasilanymi z Konstaktynowa Łódzkiego gazociągiem Dn 150 mm, biegnącym wzdłuż ulicy Konstaktynowskiej. Siecią gazową objęto miejscowości Mirosławice, Lutomiersk, Wrząca, Prusinowice, Kazimierz, Zdziechów, Czołczyn, tj. wschodnią część gminy. Nie ma przeszkód technicznych, aby pozostałą część gminy objąć siecią gazową. Dalszy rozwój uzależniony jest jednak od uzasadnienia ekonomicznego celowości z uwagi na oddalenie od sieci magistralnej oraz rozproszoną zabudowę.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Zaopatrzenie w energię elektryczną następuje z regionalnego systemu elektroenergetycznego poprzez linie napowietrzne 15kV doprowadzane z głównych punktów zasilających GPZ 110/15 kV „Szadek”. „Poddębice”, „Łask” i „Konstaktylana”. Zaopatrzenie odbiorców poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV, głównie słupowe, a następnie liniami niskiego napięcia napowietrznymi i kablowymi.

Stopień rozwoju systemu zapewnia pokrycie potrzeb obecnych odbiorców. Na terenach przewidzianych do urbanizacji niezbędna będzie budowa nowych sieci średniego i niskiego napięcia wraz ze stacjami transformatorowymi oraz rozbudowa sieci istniejących. Przez południowe rejony gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 220 kV relacji Pabianice - Adamów. Jej przebieg głównie przez tereny nieurbanizowane nie stwarza zagrożeń dla otoczenia.

Zaopatrzenie w ciepło

W związku z przewagą rozproszonego budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego w gminie nie było i nie ma podstaw technicznych i ekonomicznych dla realizacji sieci scentralizowanych. Ciepło do ogrzania i przygotowania ciepłej wody użytkowej wytwarzane jest w piecach i paleniskach domowych lub przez lokalne kotłownie przyobiektowe. Do celów grzewczych wykorzystywane są paliwa stałe, gaz płynny, gaz przewodowy oraz olej opałowy. Charakter zabudowy jak i gęstość zabudowy nadal będą wykluczać celowość realizacji scentralizowanego systemu grzewczego.

Telekomunikacja

Wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 710, z Łodzi w kierunku na Szadek biegnie międzymiastowa linia światłowodowa. Na kierunku wschód - zachód przebiegają

korytarze teletransmisyjne relacji Łódź - Zygry, na trasie, których występuje ograniczenie wysokości zabudowy do max. 10 m. od poziomu gruntu.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy funkcjonuje system zbiórki odpadów niesegregowanych (komunalnych) oraz system selektywnej zbiórki odpadów (szkło, tworzywo sztuczne, papier, metale). Zbiórką odpadów komunalnych jest objętych 80% mieszkańców.

Odbiorem odpadów komunalnych za terenu Gminy Lutomiersk zajmują się następujące firmy:

Lp.	Nazwa firmy	Rodzaj odpadów
1.	„Sanator” s.c. 95-070 Rąbień ul. Pańska 68/70	Nieczystości stałe
2.	REMONDIS , ul. 3 Maja 64/66 , Łódź	Nieczystości stałe
3.	Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach ul. Kosmowskiej 6 m.94 Częstochowa 42-200	Nieczystości stałe
3.	Transport i Wywóz Nieczystości Płynnych Jadwiga Rychlik Wrząca ul. Piłsudskiego 27	Nieczystości płynne
4.	Zakład Robót Komunalnych „SANTEX” s.c. Aleksandrów	Nieczystości płynne
5.	Wywóz Nieczystości Płynnych Mirosław Komorowski Zgierz	Nieczystości płynne

Wytworzone przez mieszkańców odpady są odbierane z pojemników i następnie transportowane specjalistycznym sprzętem na teren składowisk.

Odpady trafiają na składowiska odpadów we wsi Franki, gm. Krośniewice, we wsi Goraninie, gm. Ślesin oraz w Czmoniu. Na terenie gminy Lutomiersk jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów. Na terenie gminy rozstawione są pojemniki do zbiórki szkła, tworzyw sztucznych i papieru.

3.2.2. Własność nieruchomości

Informacja o stanie mienia komunalnego gminy Lutomiersk:

- tereny budowlane na stanie gminy z mocy decyzji komunalizacyjnych: 7,8963 ha
- pozostałe grunty na stanie gminy z mocy decyzji komunalizacyjnych: 45,8474 ha
- tereny lotniskowe: 12,30 ha
- tereny lotniskowe stanowiące własność gminy Lutomiersk z mocy decyzji komunalizacyjnych: 12,3163 ha

Drogi na stanie gminy:

Lp.	Nr działki	Powierzchnia w m ²	Miejscowość
1	36	6000	Wygoda
2	147	11500	Mikołajewice
3	131	10500	Mikołajewice
4	14	5600	Kazimierz
5	93	17900	Kazimierz
6	209	21800	Kazimierz
7	pozostałe drogi	18,750 ha	Kazimierz
8	drogi	9,2600 ha	Babice
9	drogi	20,7300 ha	Lutomiersk
10	drogi	5,6400 ha	Florentynów
11	drogi	1,5400 ha	Stanisławów Stary
12	drogi	3,8200 ha	Stanisławów Nowy
13	drogi	13,3600 ha	Malanów
14	drogi	0,1122 ha	Babice
	Razem	80,5422 ha	X

3.2.3. Uwarunkowania ochrony środowiska

Na terenie gminy Lutomiersk znajdują się obszary i obiekty środowiska przyrodniczego szczególnie cenne oraz objęte indywidualnymi aktami prawnymi: rezerваты przyrody, pomniki przyrody, Puczniewski Obszar Chronionego Krajobrazu, parki, cmentarze, krajobraz, inne wartościowe elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną poprzez powszechnie obowiązujące ustawy.

Rezerваты przyrody

Na terenie gminy są dwa rezerваты przyrody:

1. Rezerwat leśny „Jodły Oleśnickie” - wielowarstwowy drzewostan jodłowy ze starodrzewem, utworzony w celu ochrony stanowisk jodły rosnącej na granicy geograficznego zasięgu tego gatunku.
2. Śródleśny kompleks torfowisk niskich z roślinnością torfowiskową „Mianowo” obejmujący ekosystem potencjalnie najbardziej narażony na degradację, tj. złożony układ hydrologiczny i roślinny związany ze złożami torfu.

Gmina posiada też pomniki przyrody:

Nazwa - przedmiot	Miejscowość	Położenie	Obwód [cm]	Rodzaj pomnika
Lipa szerokolistna	Mikołajewice	Plac przy kościele	445	Pomnik przyrody ożywionej
Lipa szerokolistna	Mikołajewice	Plac przy kościele	390	Pomnik przyrody ożywionej
Grupa drzew - jedno-gatunkowa	Puczniew	Park zabytkowy		Pomnik przyrody ożywionej
Dąb szypułkowy	Puczniew	Park zabytkowy	390	Pomnik przyrody ożywionej
Dąb szypułkowy	Puczniew	Park zabytkowy	280	Pomnik przyrody ożywionej
Jesion wyniosły	Puczniew	Park zabytkowy	450	Pomnik przyrody ożywionej
Grupa drzew - jednogatunkowa	Szydłów	Park zabytkowy		Grupa drzew
Głaz narzutowy	Trupianka	Las prywatny	106	Pomnik przyrody nieożywionej

Puczniewski Obszar Chronionego Krajobrazu

Puczniewski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje wyróżniające się krajobrazowo różne typy ekosystemów - pola, lasy, ciekі. Ustalenia dotyczące gospodarki przestrzennej na tym terenie wykluczają działalność, która w istotny sposób mogłaby zakłócać równowagę ekologiczną.

Puczniewski Obszar Chronionego Krajobrazu funkcjonujący na terenie gmin Dalików, Poddębice, Lutomiersk, a więc także na obszarze gmin, z którymi graniczy gmina Lutomiersk powołany został Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 roku. Obszar ten wraz z terenami pól i dolin rzecznych stanowi element zachodniego pierścienia zielonego wokół Łodzi. Są to tereny leżące na przeważającym (od strony zachodniej w stosunku do Łodzi) kierunku sływu mas powietrza, a więc jest to obszar

nawietrzania Łodzi (a także Aleksandrowa, Konstancynowa). Stąd tak duża jego rola nie tylko w odniesieniu do turystyczno-wypoczynkowej funkcji samej gminy. Obszar ten jest wyrazem powiązań przyrodniczych w sferze koncentracji funkcji metropolitalnych Łodzi.

Parki

Miejscowość	Gmina	Powiat	Rodzaj parku	Geneza	Użytkownik	Pow. w ha	Czas powst.
Malanów	Lutomiersk	pabianicki	zabytkowy	dworski	RSP	4,00	XVII w.
Puczniew	Lutomiersk	pabianicki	zabytkowy	dworski	Roi. Z-dy Dośw. SGGW AR	5,70	XIX w.
Szydłów	Lutomiersk	pabianicki	wiejski	dworski	SKR	4,40	XIX w.
Zofiówka	Lutomiersk	pabianicki	wiejski	dworski	S. Sentkowski. RSP	4,30	XIX w.

Gmina Lutomiersk jest gminą o charakterze typowo rolniczym. W ostatnich latach wzrasta znaczenie funkcji wypoczynkowo - rekreacyjno - turystycznej w oparciu o walory krajobrazowe, kompleksy leśne, pomniki przyrody, zabytki. Rozwija się działalność agroturystyczna. Powstało szereg osiedli typu letniskowego: np. Babiczki, Wrząca, Florentynów.

3.3.4 Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Pomimo posiadania wieloletniej tradycji miejskiej, zachowanych obiektów świadczących o materialnym dorobku obu byłych ośrodków miejskich jest mało. Przede wszystkim uległy zniszczeniom poprzez pożary. Do zachowanego dziedzictwa należą przede wszystkim:

- układy urbanistyczne rynków i ulic wokół rynków w obu miejscowościach,
- ślady dawnych szlaków handlowych (ze Śląska na Mazowsze, droga Szadek - Zgierz, a następnie Lutomiersk - Konstancynów),
- obiekty i założenia architektoniczno - kompozycyjne, głównie sakralne,
- założenia parkowe,
- cmentarze,
- pojedyncze obiekty mieszkalne (szczególnie z XIX i XX w.).

Według materiałów udostępnionych przez Służbę Ochrony Zabytków w Łodzi (IX.2002) zalicza się do zabytków poniższe elementy:

Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- Lutomiersk:

1. Kościół klasztorny d. Reformatów, ob. 00 Salezjanów pw. Niepokalanego Poczęcia N.P. Marii, mur, spalony 1914 r.. odbud. 1923 r.
dec. 28.08.1967 Kl. IV-680/411/67, nr rej. A/ /270 (Sieradz)
 2. Klasztor O. Reformatów, ob. 00. Salezjanów wybud. 1650 r. na zrębach zamku gotyckiego z XIV w dec 28.08.1967 Kl IV-680/412/67. nr rej. A/ /272
 3. Kościół parafialny rzym -kat. P.w. N.M. Panny mur., wybud. 1780 r. późnobarokowy dec 28.08.1967 Kl. IV-680/413/67 nr rej. A/ /272 (Sieradz)
 4. Dzwonnica kościoła parafialnego rzym.-kat. pw. N.M. Panny mur., wybud. 1780 r., barokowa dec. 8.08.1967 Kl. IV-680/414/67 nr rejestru A/ 1272 (Sieradz)
- Puczniew
5. Park podworski, założony 1820-1830 r., (pow. 5.32. dz. 186), dec. 20.08.1977 Kl.1X5340/9/77 nr rejestru A/ 293 (Sieradz)
- Szydłów
6. Grodzisko pierścieniowate IX-X w. dec. 22.10.1955 Kl. Ul/44/ /55, nr rej. A/ /403 (Sieradz)
 7. Park podworski z XIX w. pow. 4.4 ha, dz. dec. 20.08.1977 Kl. IX 5340/8/7. nr rej. A/6/292 (Sieradz)
- Bechcie - Biłgoraj
8. Kurhan i cmentarzysko z późnego okresu rzymskiego (wzgórze „Baba”) dec. 11.06.1953/544 Kl. III-43/4/54 nr rejestru A/231 (Sieradz)
- Kazimierz n/Nerem
9. Kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela mur., wybud. 1902-1914 wg projektu P.Dziekońskiego przy współpracy Z. Mączyńskiego. Styl – neogotyck, dec. 1.06.1992 PSOZ Kil. IV-5340/1/92, nr rejestru A/383
- Małanów
10. Dwór, drewn. wybud. I poł. XIX w. dec. 28.08.1967 Kl. IV-680/415/67 nr rejestru A/150/274
 11. Park podworski założony XVI-XVII w.pow. 4 ha. 2 aleje, dz. 304 dec. 23.01.950 r. Wydz. K.S. Urzędu Wojewódzkiego V/1/21/50
- Mikołajewice
12. Kościół paraf. pw. Narodzenia N.P. Marii oraz św. Piotra i Pawła drewniany wybudowany w 1711 lub 1720 r., z kaplicą mur. z 1880 r. Styl - barok dec. 25.07.1967 Kl. IV-680/146/67 nr rejestru A/43/275

▪ *Obiekty umieszczone w ewidencji zabytków:*

▪ Lutomiersk

ul. Dąbrowskiego:

- Dom nr 19, wł. S. Przyrowska, drewn., 2 poł. XIX

- Dom nr 12a, wł. Z. Janiak, drewn., 2 poł. XIX
- Dom nr 6/6a, wł. H. Stachowicz, drewn., 2 poł. XIX

ul. Głowackiego:

- Dom nr 5, wł. B. Zakrzewski. drewn., k. XIX
- Dom nr 9/9, wł. S. Paczkowski i F. Wasilewski, drewn.. 1891
- Dom nr 17, wł. A. Sobalska i B. Kowalczykowa. drewn., 2 poł. XIX

ul. Kilińskiego

- Dom nr 15, wł. J. Szkudlarek, drewn., 2 poł. XIX
- Dom nr 27, wł. J. Kraft, drewn., ok. poł. XIX

ul. Kościuszki

- Dom nr 18, drewn., k. XIX

ul. Łęgowa

- Dom nr 9, wł. W. Stachowicz, drewn.-mur., k. XIX

ul. 1-go Maja

- Dom nr 21, wł. P. Kubik, drewn.. k. XIX

ul. Moniuszki

- Dom nr 1b, mur.-srewn., 2 poł. XIX
- Dom nr 2, wł. J. Poszepczyńska, drewn.-mur., poł. XIX

▪ Kazimierz nad Nerem

ul. Kilińskiego

- Dom nr 35, wł. B. Paczkowski. drewn. XIX/XX
- Dom nr 42, wł. M. Czechowicz. drewn.. XIX/XX
- Dom nr 50, wł. Zgromadzenie Sióstr Urszulanek, mur. pocz. XX

ul. 22-go Lipca

- Dom nr 7, wł. H. Czołczyński, drewn., XIX/XX

ul. Promyka

- Dom nr 4, wł. A. Adamiak, mur., XIX/XX
- Dom nr 8, wł. E. Dębski, mur., XIX/XX
- Dom nr 12, wł. J. Romanowska, mur, XIX/XX
- Dom nr 26, wł. H. Czechowicz, mur, XIX/XX

ul. Sienkiewicza

- Dom nr 10, wł. J. Zasina, mur., pocz. XX

▪ Babice Duże

- Dom nr 36, wł. J. Sprusińska, drewn., 2 poł. XIX
- Dom nr 42, wł. K. Maurer, drewn., k. XIX
- Dom nr 45, wł. W. Maurer, drewn., k. XIX

▪ Babiczki

- Dom nr 26, wł. M. Kruszyńska, drewn., 2 poł. XIX

▪ Charbice Dolne

- Dom nr 24, wł. M. Gasińska, mur, XIX/XX
- Charbice Górne
- Zespół dworski, wł. PGR Góra Bałdrzychowska
a/ dwór, mur., ok. 1830, rozbud. 1 poł. XX
b/ czworaki, mur., 2 poł. XIX
- Franciszkanów
- Obora w zagrodzie nr 20, wł. J. Sowiński, mur., pocz. XX
- Jerwonice
- Dom nr 11, wł. J. Gąsiorowski, drewn., XIX/XX
- Jeziorko
 - Dom nr 1. wł. D. Michalak. drewn., XIX/XX
 - Dom nr 7. wł. A. Wojciechowska. drewn.. 2 poł. XIX
 - Obora w zagrodzie nr 10. wł. L. Pacholak, mur.. XIX/XX
- Puczniew
 - Zespół dworski, wł. SGGW-AR Warszawa
a/ stajnia, mur, pocz. XX
b/ lodownia, ob. magazyn, mur., XIX
 - Dom nr 2, wł. B. Cierpikowski, drewn., 2 poł. XIX
 - Stajnia, ob. bud. gospo. wł. H. Wiaderek, mur, 1912
- Prusinowice
 - Dom nr 45, wł. WOPR Prusinowice, mur.. XIX/XX
- Stanisławów Stary
 - Dom nr 20, wł. H. Niewiadomska, drewn. XIX/XX
 - Stodoła w zagrodzie nr 36, wł. H. Nowak, drewn., XIX/XX
- Szydłów
 - Dom nr 35, wł. T. Mrozowski, drewn.-mur., pocz. XX
- Wola Puczniewska
 - Zagroda nr 19, wł. S. Szymczak
a/ dom, drewn., 2 poł. XIX b/ obora, mur., XIX/XX
 - Dom nr 22, wł. S. Wojtas, drewn., 2 poł. XIX
- Trupianka
 - Dom nr 11, wł. W. Kazimierczak, drewn., XIX/XX
- Zygmuntów
 - Stodoła w zagrodzie, wł. I. Ułańska, drewn. XX

▪ **Cmentarze**

1. BABICE

Cmentarz ewangelicki, założony II poł. XIX w.

2. BEHCICE

Cmentarz ewangelicki, później tj. 1914 r cmentarz wojenny 3.

3. FLORENTYNÓW

Cmentarz ewangelicki, założony II poł. XIX w.

4. JERWONICE

Cmentarz o nieustalonym wyznaniu

5. KAZIMIERZ N/NEREM

Cmentarz rzymsko-katolicki, założony II poł. XIX w.

6. LUTOMIERSK

Cmentarz rzymsko-katolicki parafialny, założony ok. poł. XIX w.

7. MIKOŁAJEWICE

Cmentarz rzymsko-katolicki, założony ok. 1880 r.

8. PUCZNIEW

Cmentarz ewangelicki, założony II poł. XIX w.

9. PUCZNIEW

Cmentarz choleryczny z 1883 r.

10. STANISŁAWÓW

- Cmentarz ewangelicki, założony II poł. XIX w.

- Obiekty mieszkalne to przeważnie budynki drewniane w złym lub co najwyżej średnim stanie technicznym.

- Obiekty sakralne, murowane, są w dobrym lub średnim stanie technicznym, okresowo restaurowane, wyposażone w ruchome obiekty o wartościach historyczno-kulturowych.

▪ Stanowiska archeologiczne na terenie Lutomierska:

- zamek średniowieczny (a właściwie miejsce wskazywane jako rejon lokalizacji zamku, którego pozostałości znajdują się w murach Klasztoru),

- domniemany grodek stożkowaty.

- miejsce cmentarzyska wczesnośredniowiecznego z XI wieku oraz osada k. łużyckiej z IV okresu epoki brązu.

- cmentarzysko k. łużyckiej z III i IV okresu epoki brązu.

- zabytkowy dwór z XIX wieku,

- osada wczesnośredniowieczna,

- osada łużycka V epoka brązu - Halsztat

- osada wczesnośredniowieczna

- osady k. łużyckiej, k. przeworskiej,

- cmentarzysko z IV okresu epoki brązu, mezolit, neolit, osada wczesnośredniowiecza,

- wieś i miasto wczesnośredniowieczne (całe pod nadzorem), nowożytne (XVII - XIX), pracownie garncarskie.

Istotną wartością kulturową, tworzącą tożsamość rejonu, są panoramy krajobrazu, głównie samego Lutomierska związane szczególnie z założeniami sakralnymi zespołu klasztornego oraz z rozległą doliną Neru i terenami polno-leśnymi na obszarze gminy.

Na tożsamość gminy Lutomiersk składa się także cały szereg imprez kulturalno - sportowych o charakterze gminnym, regionalnym a nawet ogólnopolskim (są to zarówno Dni Lutomierska i dożynki, jak i zloty niepełnosprawnych, festiwal orkiestr dętych itd).

Wartości środowiska historyczno-kulturowego wiążą się bezpośrednio z wartościami przyrodniczo-krajobrazowymi

3.3. SFERA SPOŁECZNA

3.3.1. Sytuacja demograficzna i społeczna na obszarze Gminy Lutomiersk

Zgodnie z danymi ewidencyjnymi stan na dzień 20.11.2007 roku gminę Lutomiersk zamieszkiwało ogółem 7147 osób, w tym 3541 mężczyzn i 3606 kobiet. W wieku przedprodukcyjnym – 1603 osoby w tym 857 mężczyzn i 746 kobiet. W wieku produkcyjnym – 4494 osób w tym 2419 mężczyzn i 2075 kobiet. W wieku poprodukcyjnym gminę zamieszkiwały 1271 osoby w tym 395 mężczyzn i 876 kobiet.

3.3.2. Warunki i jakość życia mieszkańców

Sytuację mieszkaniową na terenie gminy określa się jako niezłą z tym, że brak urządzeń sanitarnych i stan techniczny starej zabudowy obniża ogólny standard zabudowy mieszkaniowej,

Według danych szacunkowych Urzędu Gminy z 2002 roku na terenie gminy było 2170 mieszkań.

- przeciętna ilość osób na mieszkanie - 3,03;
- przeciętna ilość osób na izbę mieszkalną - 0.94;
- przeciętna powierzchnia użytkowa na mieszkanie - 61,47 m²
- przeciętna powierzchnia użytkowa na izbę mieszkalną - 19.99 m²

Informacje o różnego typu decyzjach dotyczących ruchu budowlanego świadczą o jego dynamice i znacznym udziale w ogólnej jego strukturze budownictwa letniskowego.

Fakt tak znacznego zainwestowania gminy budownictwem letniskowym świadczy o tym, że gmina Lutomiersk stanowi obszar aktywizacji turystyki i rekreacji o znaczeniu regionalnym. Istnieje szansa dalszego rozszerzenia propozycji programowych - budownictwo rezydencjalne. agroturystyka. pensjonaty itp..

Sytuację mieszkaniową na terenie gminy, stan urządzeń sanitarnych i zabudowy mieszkaniowej określa się jako niezłą. Należy się liczyć, że może nastąpić wzrost zainteresowania urokami lokalnego krajobrazu, terenami charakteryzującymi się czystym powietrzem dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wśród osób, które są zainteresowane przeniesieniem się z obszarów wielkomiejskich do rejonów wiejskich z bliskością lasów, pól, wód. Jest to element procesu charakterystyczny dla aglomeracji wielkomiejskich.

Na terenie gminy Lutomiersk działa 19 jednostek ochotniczych straży z których trzy (Lutomiersk, Kazimierz, Szydłów) należą do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Jednostki te wyposażone są w 25 samochodów pożarniczych (1 ciężki, 6 średnich oraz 18 lekkich). Działa w nich 605 druhów ochotników.

W centrum Lutomierska w budynku Gminnego Ośrodka Kultury znajduje się również Komisariat Policji, który dba o bezpieczeństwo publiczne w całej gminie.

Zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców

Gmina wyposażona jest w funkcjonujące obiekty i lokale służące zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców gminy w zakresie oświaty, kultury, służby zdrowia, handlu, rzemiosła, gastronomii, bankowości, łączności, ochrony p. pożarowej, sportu.

Na terenie gminy funkcjonuje także szereg instytucji, których oddziaływanie ma charakter ponadlokalny. Należą do nich przede wszystkim ośrodki: salezjański w Lutomiersku o zróżnicowanym profilu działalności (sakralnej, edukacyjnej, kulturotwórczej, rekreacyjno -wypoczynkowej): naukowo-badawczy w Puczniewie prowadzący prace naukowo-badawcze dotyczące hodowli zwierząt, związany z SGGW w Warszawie; rehabilitacyjno - rekreacyjny w Zofiówce prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym

Lutomiersk jest siedzibą Urzędu Gminy, Rady Gminy, Policji, Ośrodka Salezjańskiego, liceum, gimnazjum, Szkoły Muzycznej II stopnia, Gminnego Ośrodka Zdrowia, Gminnego Ośrodka Kultury, filii Banku Spółdzielczego, Apteki, Lecznicy dla Zwierząt. W Lutomiersku są usytuowane: boisko sportowe, hotel parafii, a także stacja gazowa i benzynowa na wjeździe do Lutomierska,

Z innych miejscowości wybijają się jako miejsca koncentracji usług także Kazimierz i Szydłów.

Obiekty obsługi podstawowej (oświaty handlu, strażnice OSP) rozmieszczone są na terenie gminy w miejscach o podstawowej koncentracji ludności, centrach rejonów obsługi, głównie w Lutomiersku, Kazimierzu. Szydłowie. Zasadniczym rejonem koncentracji obiektów usługowych jest miejscowość gminna - Lutomiersk.

Zgrupowanie instytucji usługowych i obsługi w Lutomiersku stało się podstawą do następującego określenia zawartego w planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, przytoczonego w cytowanej informacji Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi "wieś gminna Lutomiersk - znaczący ośrodek lokalny organizujący zewnętrzne obszary zachodniej części aglomeracji łódzkiej, w planie województwa zakwalifikowana została do grupy potencjalnych ośrodków miejskich".

Na terenie miejscowości Lutomiersk znajduje się Gminny Ośrodek Kultury, w budynku którego znajduje się również Gminne Centrum Informacji, Informacja Turystyczna, Gminna Biblioteka Publiczna, Łódzki Oddział Doradztwa Rolniczego. Gminny Ośrodek Kultury

proceedzi szereg zajęć dodatkowych m.in. działa w nim orkiestra dęta, zespoły Hit Machinie i Big Band, są prowadzone zajęcia z tańca nowoczesnego (break dance i hip hop). Są prowadzone również zajęcia z języka angielskiego.

Ponadto w GOK w Lutomiersku działają również oddziały następujących organizacji i stowarzyszeń:

- Związek Emerytów i Rencistów Koło Gminne w Lutomiersku,
- Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Koło Gminne w Lutomiersku

W zakresie komunikacji zbiorowej gminę obsługują autobusy PKS, a miejscowość Lutomiersk tramwaj do Łodzi przez Konstanytynów Łódzki.

3.3.3. Oświata i edukacja

Potrzeby oświatowe są realizowane w następujących placówkach na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa im. Orła Białego, w której uczy się 251 uczniów. Zatrudnionych jest tam 22 pracowników pedagogicznych i 6 pracowników obsługi i administracji.
- Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej, w której uczy się 107 uczniów. Zatrudnionych jest tam 17 pracowników pedagogicznych i 5 pracowników obsługi i administracji.
- Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza, w której uczy się 101 uczniów. Zatrudnionych jest tam 13 pracowników pedagogicznych i 4 pracowników obsługi i administracji.
- Gimnazjum im. Leszka Białego, w którym uczy się 217 uczniów. Zatrudnionych jest tam 30 pracowników pedagogicznych i 6 pracowników obsługi i administracji.
- Salezjańska Szkoła Muzyczna II stopnia – Szkoła Organistowska licząca 6 uczniów oraz Salezjańska Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II stopnia licząca 58 uczniów. Jest w nich zatrudnionych 27 pracowników pedagogicznych oraz 6 pracowników obsługi.

W Kazimierzu znajduje się również niepubliczne przedszkole prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Urszulanek SJK, w którym przebywa 50 dzieci w wieku od 3 do 6 lat.

3.3.4. Opieka zdrowotna

W Lutomiersku funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łasku, w którym mieszkańcy Lutomierska mogą korzystać z usług świadczonych przez lekarzy rodzinnych. Dzięki temu mieszkańcy mogą korzystać z szerokiego zakresu usług medycznych świadczonych przez przychodnię. Przychodnia świadczy usługi medyczne i diagnostyczne, zatrudnia 2 lekarzy rodzinnych posiadających aktywną listę pacjentów oraz 3 pielęgniarki.

W Kazimierzu i Szydłowie funkcjonuje Niepubliczny ZOZ „Validus”, w którym mieszkańcy mogą korzystać z usług świadczonych przez lekarzy rodzinnych. Przychodnia

świadczy usługi medyczne i diagnostyczne, zatrudnia 2 lekarzy rodzinnych posiadających aktywną listę pacjentów oraz pielęgniarkę.

W przypadku konieczności hospitalizacji, jak również specjalistycznych usług medycznych, mieszkańcy gminy Lutomiersk korzystają z usług Szpitala Powiatowego w Łasku lub szpitali.

Mieszkańcy mogą zaopatrzyć się w środki farmaceutyczne w Lutomiersku w 2 punktach aptecznych i w Kazimierzu w 1 punkcie aptecznym.

3.3.5. Grupy społeczne wymagające wsparcia

W gminie pomocy osobom potrzebującym udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zorganizowany w formie jednostki budżetowej.

Potrzeba wsparcia jest realizowana głównie w środowisku osób bezrobotnych, starszych i niepełnosprawnych (795 osób).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela świadczeń w ramach zadań zleconych, finansowanych z otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa oraz zadań własnych, finansowanych ze środków gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w 2006 roku następujące świadczenia, wypłacane w ramach zadań własnych:

- koszty dożywiania w szkołach w kwocie 59.505 zł
- opłaty za energię elektryczną za 18 rodzin w kwocie 2.560 zł
- zakup leków dla 14 rodzin za kwotę 3.923 zł
- inne formy pomocy (zakup paczek żywnościowych, książek dla dzieci, opału): 7.459 zł
- zasiłki celowe dla 155 podopiecznych: 45.153 zł
- zasiłki z tytułu kłęski suszy pobrało 306 rolników na kwotę 375.956 zł
- świadczenia rodzinne wraz z dodatkami pobiera 524 rodzin na kwotę 1.583.000 zł
- z tytułu bezrobocia: 18.000 zł

W ramach zadań zleconych wypłacono zasiłki stałe w ogólnej kwocie 70.740 zł.

3.3.6. Rynek pracy

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Pabianicach na dzień 31.10.2007r. stopa bezrobocia w całym powiecie pabianickim kształtowała się na poziomie 12,4%.

Według danych w 2007 roku liczba bezrobotnych ogółem w Gminie Lutomiersk sięgała 304 osoby, w tym 158 kobiet i 146 mężczyzn.

Sytuacja dotycząca bezrobocia w gminie Lutomiersk kształtuje się na podobnym poziomie jak w całym powiecie.

3.4. SFERA EKONOMICZNA

3.4.1. Rolnictwo

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, generalna struktura użytkowania ziemi w gminie przedstawia się następująco:

- powierzchnia gminy ogółem 13.387 ha - 100%
- użytki role -71,3% (grunty orne 57%, sady 0.9% łąki i pastwiska 13.4%)
- lasy -22,1%
- pozostałe grunty i nieużytki – 6,6%

Według informacji Urzędu Gminy z września 2007 roku struktura gospodarstw rolnych w gminie przedstawia się następująco:

ogólna liczba gospodarstw 1 667 sztuk - 100%

w tym:

- o powierzchni do 2 ha 597 - 35,9%
- o powierzchni 2-5 ha 509 - 30.6%
- o powierzchni 5-6,99 ha 214 -12,8%
- o powierzchni 7-9,99 ha 184 - 11%
- o powierzchni 10-14,99 ha 89 - 5,3%
- o powierzchni powyżej 15 ha 74 - 4,4%

Jak wynika z powyższych informacji na terenie gminy ilościowo przeważają gospodarstwa małe do 2 ha.

3.4.2. Podmioty gospodarcze

Obecnie na terenie Gminy działa około 440 jednostek gospodarczych Większość z nich jest małymi firmami produkcyjno – handlowo - usługowymi. W Gminie nie ma dużych zakładów przemysłowych Są to podmioty działające głównie w zakresie handlu, dziewiarstwa, krawiectwa, transportu.

*WYKAZ NAJWIĘKSZYCH PRZEDSIĘBIORCÓW znajdujących się na terenie gminy
Lutomiersk*

<i>Lp</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Adres</i>	<i>Adres zakładu głównego</i>
1	Olivia Kurkowska GIOVANNI COLOR	Lutomiersk, ul Polna 15	Lutomiersk, Pl. Bartłomieja 5
2.	Henryka i Zbigniew Tomaszewscy P.P.H.U. „CERAMIKA”	Konstantynów Łódzki, ul. Sucharskiego	Lutomiersk, Aleja Jordana 9
3.	Rychlik Jadwiga Sklep spożywczy	Wrzaca, ul. Piłsudskiego 27	Wrzaca, ul. Piłsudskiego 27
4.	Grabowska Teresa	Miroślawice 77	Miroślawice 77

	P.P.H.U. "GRABPOL"		
5.	Sobieraj Mirosław P.H.U. „JAMIR”	Behcice-Parcela 21	Behcice-Parcela 21
6.	Stachlewski Maciej Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „BUD-MASZ”	Lutomiersk, ul. Południowa 10	Lutomiersk, ul. 3 Maja 37
7.	Pawłowska Grażyna P.P.H.U.	Lutomiersk, ul. Północna 5	Lutomiersk, ul. 3 Maja 37
8.	Kozera Mieczysław P.P.H.U.	Lutomiersk, ul. Kilińskiego 75	Lutomiersk, ul. 3 Maja 38
9.	Tadeusz Koralewski P.P.H.U. „TESPOL”	Stanisławów Stary 44	Stanisławów Stary 44
10.	Romuald Miller Firma Wielobranżowa „STOLPO”	Wygoda Mikołajewska nr 4	Wygoda Mikołajewska 4
11.	Lech Madaliński „P.P.H.U. „GWOBUD”	Kazimierz, ul. Wschodnia 9	Kazimierz, ul. Wschodnia 9
12.	Garczyńska Aneta „TARTAK”	Lutomiersk, ul. Kościuszki 38	Lutomiersk, ul. Kościuszki nr 38
13.	Czechowicz Krzysztof „CZECH-POL”	Stanisławów Stary nr 38	Lutomiersk, ul. 3 Maja 18
14.	Pawłowski Piotr P.P.H.U. „AGMES”	Babiczki nr 28c	Babiczki nr 27a
15.	Wielobranżowe P.P.H.U Cieplucha Andrzej Alina, Tomasz	Wrząca, ul. Sikorskiego nr 14,	Wrząca, ul. Sikorskiego 14
16.	Żuberek Janina Włodarczyk Małgorzata SALTO S.C.	Lutomiersk, ul. Północna nr 9	Lutomiersk, ul. Północna nr 9
17.	Kowalczyk Radosław P.P.U „KORA”	Lutomiersk, ul. Kościuszki 32	Sieradz, ul. Łokietka 33/3
18.	Marek i Zbigniew Czołczyńscy Zakład Masarski – rozbiór i przetwórstwo mięsa	Kazimierz, ul. Promyka 20	Wrząca, ul. Parcela 1,
19.	Bartczyk Andrzej ANGELO	Zdziechów-Nowy nr 13	Zdziechów-Nowy nr 13
20.	Teresa Białkowska NZOZ MEDICUS- DENT „samo zdrowie”	Florentynów ul. Dębowa nr 6	Konstantynów Ł, ul. Kopernika 2
21.	KONSPORT Majewski Mieczysław Kielbasa Krzysztof		Lutomiersk, ul. Dąbrowskiego 7
22.	Salezjańska ogólnokształcąca szkoła muzyczna	Lutomiersk, ul. Kopernika 3	Lutomiersk, ul. Kopernika 3
23.	Marian Janowski Gospodarstwo Rolne	Jeziorko 47 gm. Koluszki	Charbice Górne

3.4.3. Turystyka

Ogromnym atutem gminy są jej walory turystyczne wynikające ze środowiska przyrodniczego, ściągające turystów z pobliskiej aglomeracji łódzkiej i Pabianic. Władze gminy coraz więcej najłabszych gruntów, przeznaczają na działki rekreacyjne, stąd gmina staje się z roku na rok coraz silniejszym regionem turystycznym. Baza turystyczna gminy opiera się przede wszystkim na pięknie zagospodarowanym przyklasztornym kąpielisku, na akwenu wodnym w Zofijówce oraz stwarzaniu dogodnych warunków dla gospodarstw agroturystycznych. Niestety na terenie gminy działa tylko jedno gospodarstwo agroturystyczne w miejscowości Czołczyn.

Na terenie Gminy zlokalizowane są cenne zabytki, in. dworki w Mikołajewicach, Kazimierzu, Zofijówce, Lutomiersku, Bogdańcu i Mianowie, a także Kościół Parafialny i Klasztor Salezjanów w Lutomiersku z Salezjańską Ogólnokształcącą Szkołą Muzyczną II stopnia.

Do największych atrakcji przyrodniczych należy Puczniewski Obszar Chronionego Krajobrazu. Rosną tu wieloletnie jodły i sosny. Niewątpliwą atrakcyjność krajoznawczą gminy Lutomiersk podnoszą także pomniki przyrody, występujące w: Szydłowie (aleja dębów szypułkowych), Mikołajewicach (lipy drobnolistne), Lutomiersku (dąb szypułkowy), Orzechowie - Trupiance (głaz narzutowy) i kilka innych.

O atrakcyjności turystycznej terenu świadczy to, że właśnie przez Mikołajewice przebiega jedyny szlak turystyczny w Gminie Lutomiersk (czerwony) o nazwie *Szlak okolic Łodzi*. Szlak ten biegnie z Łodzi przez Tuszyn, Pabianice, Łask-Kolumnę, Mikołajewice, Lutomiersk, Kazimierz aż do Klasztoru w Łagiewnikach k/Łodzi.

Obok atrakcyjnych, corocznych uroczystości o charakterze regionalnym, takich jak Dni Lutomierska i Dożynki, w gminie odbywają się imprezy o charakterze ogólnopolskim: Festiwal Piosenki Dzieci Niepełnosprawnych.

IV. IDENTYFIKACJA NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE GMINY LUTOMIERSK

4.1. Wykaz najważniejszych problemów występujących na terenie Gminy Lutomiersk:

Sfera zagospodarowania przestrzennego

- Standard wyposażenia gminy w zakresie infrastruktury technicznej jest niewystarczający głównie w zakresie kanalizacji, gazyfikacji,
- Nienajlepszy stan techniczny dróg i chodników;
- Brak Planu Zagospodarowania Przestrzennego
- Niedostatecznie rozwinięta baza wypoczynkowo-turystycznej
- Zanieczyszczenie terenów leśnych.
- Niezadawalający stan czystości rzeki Ner, Lubczynki oraz drobniejszych cieków wodnych;
- Duży udział gleb o słabej klasie bonitacyjnej;
- Zły stan techniczny

Sfera społeczna

- Wysoki wskaźnik bezrobocia,
- Brak alternatywnych do rolnictwa źródeł utrzymania
- niewystarczający standard bazy medycznej,,
- niedostateczna oferta kulturalna dla dzieci i młodzieży
- niedostateczna baza sportowa przy niektórych szkołach

Sfera ekonomiczna:

- Rozdrobnienie gospodarstw i związane z tym niskie dochody rolników;
- Zbyt mała liczba dużych podmiotów gospodarczych będących motorem rozwoju i źródłem utrzymania dla miejscowej ludności
- Brak perspektyw na wzrost zatrudnienia w rolnictwie i przemyśle – emigracja za pracą.

4.2. Analiza SWOT – mocnych i słabych stron obszaru gminy Lutomiersk

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego Gminy Lutomiersk

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobre położenie obok aglomeracji Łódzkiej, Pabianic; 2. Istnienie potencjału infrastruktury dla inicjatyw społeczno-kulturalnych (budynki szkół, budynek Gminnego Ośrodka, remiz strażackich); 3. Dobry poziom kształcenia lokalnych szkół 4. Wysoki stopień zwodociągowania gminy, dobrze rozwinięta sieć telefoniczna i elektro-energetyczna; 5. Prężnie działające jednostki OSP zarówno w sferze ratownictwa ogniowego jak i imprez o charakterze kulturalno-społecznym; 6. Korzystne warunki do wypoczynku i rozwoju agroturystyki; 7. Aktywność mieszkańców chętnie podejmujących inicjatywy społeczne; 8. Rozwój budownictwa mieszkaniowego 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nienajlepszy stan techniczny dróg i chodników, 2. Brak sieci kanalizacyjnej; 3. Rozdrobnienie gospodarstw i związane z tym niskie dochody rolników; 4. Brak dużych podmiotów gospodarczych będących motorem rozwoju i źródłem utrzymania dla miejscowej ludności; 5. Bezrobocie, brak nowych miejsc pracy 6. Mała ilość inwestorów zewnętrznych 7. Zanieczyszczenie terenów leśnych.

i letniskowego;	
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich ze strony rządu i władz wojewódzkich; 2. Możliwość uzyskania środków z funduszy Unii Europejskiej; 3. Popyt w Polsce na usługi turystyczne oparte o zasoby przyrodnicze; 4. Uruchomienie programów restrukturyzacji rolnictwa; 5. Modernizacja nawierzchni dróg; 6. Opracowanie Planu Zagospodarowania Przestrzennego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niestabilny system prawny, szczególnie podatkowy w Polsce. 2. Trudno dostępny pieniądz (niestabilność kredytowa i bankowa). 3. Ograniczone możliwości finansowe budżetu Gminy Lutomiersk; 4. Duża konkurencja w zakresie pozyskiwania środków unijnych; 5. Migracja młodzieży związana z edukacją i poszukiwaniem pracy. 6. Bezrobocie;

V. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE ROZWOJU GMINY LUTOMIERSK

Głównym celem rozwoju gminy Lutomiersk jest podniesienie poziomu życia mieszkańców poprzez pełniejsze wykorzystanie potencjału do rozwoju funkcji gospodarczych (przedsiębiorczości, turystyki, rolnictwa) oraz zachowanie równowagi przyrodniczej środowiska naturalnego.

Najważniejszymi celami szczegółowymi dla gminy są:

1. Cele ekologiczne i kulturowe:

- ochrona walorów systemów ekologicznych,
- ochrona jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych,
- powiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- zachowanie ładu przestrzennego w jednostkach osadniczych,
- ochrona i utrzymanie obiektów zabytkowych w celu wzbogacenia oferty turystycznej gminy,

2. Cele społeczno – gospodarcze:

- tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy
- rozwój turystyki w oparciu o występujące na terenie gminy walory przyrodnicze,
- kreowanie rozwoju gospodarczego gminy z uwzględnieniem dostosowania się do norm Unii Europejskiej,
- poprawa warunków życia mieszkańców

3. Cele rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej z uwzględnieniem bezpieczeństwa państwa:

- zaspokojenie potrzeb ludności poprzez uzbrojenie gminy w odpowiedniej ilości i jakości infrastrukturę techniczną,
- poprawa warunków technicznych systemów komunikacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych w celu podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru.

VI. ZADANIA ZMIERZAJĄCE DO REALIZACJI CELÓW

6.1. Lista zadań, poprawiających sytuację społeczno-gospodarczą gminy:

- a) Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:
- wspieranie restrukturyzacji i modernizacja rolnictwa, w tym rozwój alternatywnych dla rolnictwa źródeł utrzymania
 - wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w celu dywersyfikacji branż działalności wytwórczej
 - stworzenie warunków do rozwoju przetwórstwa i przechowalnictwa produktów rolnych i ogrodniczych
 - wspieranie rozwoju agroturystyki i usług związanych z rekreacją i turystyką
 - wspieranie tworzenia alternatywnych źródeł dochodów dla mieszkańców gminy
- b) Zmiany w sposobie użytkowania terenu
- Częściowe zalesienie gleb o niskiej przydatności rolniczej, sprzyjające utrzymaniu przyrodniczo-krajobrazowych walorów gminy.
 - rozwój funkcji rekreacyjno-letniskowej gminy
 - budowa sieci rowerowych szlaków turystycznych
- c) Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury
- poprawa jakości (nawierzchni i szerokości) dróg
 - rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków
 - budowa chodników dla pieszych i ścieżek rowerowych (lub ciągów pieszo-rowerowych).
- d) Poprawa stanu środowiska naturalnego
- ochrona i rozwój obszarów chronionych;
 - osiągnięcie standardów jakości elementów środowiska przyrodniczego;
 - poprawa gospodarki wodno – ściekowej poprzez budowę systemu kanalizacji i budowę oraz modernizację oczyszczalni ścieków;
 - przywrócenie jakości wód powierzchniowych do wymaganych standardów oraz ochrona jakości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania
 - rekultywacja doliny Neru
 - wzrost wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych
 - promowanie produkcji czystej ekologicznie
 - zwiększenie lesistości gminy
 - organizacja systemu składowania i utylizacji odpadów komunalnych
 - wdrożenie systemu sortowania odpadów w miejscu ich powstawania

- upowszechnienie systemu recyklingu surowców wtórnych (makułatury, szkła, tworzyw sztucznych, aluminium i in.)
 - budowa przyłączy sieci gazowej
 - podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.
- e) Poprawa stanu środowiska kulturowego
- rozwijanie i wspieranie ruchu sportowego i kulturalnego
 - modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej, edukacyjnej i kulturalnej
- f) Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców
- poprawa jakości dróg i zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego
 - budowa (rozbudowa) sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków
 - rozbudowa sieci gazowej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej
 - poprawa kultury fizycznej dzieci i młodzieży poprzez budowę sal gimnastycznych, hal sportowych przy szkołach podstawowych oraz stadionów wiejskich
 - podniesienie jakości kształcenia poprzez wyposażenie pracowni przedmiotowych w szkołach podstawowych w niezbędne pomoce dydaktyczne oraz rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych
 - budowa mieszkań socjalnych i komunalnych
- g) Rozwój zasobów ludzkich
- pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości
 - zmiana form pomocy społecznej
 - szkolenia dla osób bezrobotnych
 - dokształcanie rolników z wykorzystaniem infrastruktury szkolnej
 - podniesienie poziomu edukacji mieszkańców gminy

6.2. Lista zadań do zrealizowania na terenie gminy Lutomiersk

W ramach inwestycji planowanych w gminie na lata 2007-2015 realizowane będą następujące zadania:

I) Przebudowa centrum Lutomierska

- 1) I etap przebudowa parku na Pl. Jana Pawła II
- 2) II etap przebudowa ulic w centrum Lutomierska - nawierzchnie i chodniki

II) Przebudowa centrum Kazimierza:

- 1) I etap przebudowa parku na Pl. Kościuszki i
- 2) II etap przebudowa ulic w centrum Kazimierza-nawierzchnie i chodniki

III) Poprawa lokalnych połączeń drogowych z drogami powiatowymi na terenie gminy Lutomiersk:

- 1) Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Lutomiersk : nr 111057 E w Mianowie zadanie I, nr 108210 E w Kolonii Behcice zadanie II, nr 103408 E we Florentynowie zadanie III”
- 2) Przebudowa drogi gminnej nr 108208E Zacisze - Mikołajewice granice gminy Wodzierady - Ludowinka
- 3) Przebudowa drogi gminnej nr 108206ECharbice Dolne - Czołczyn
- 4) Przebudowa drogi gminnej nr 108205E Jerwonice granice gminy Wodzierady - Kwiatkowice
- 5) Przebudowa drogi gminnej nr 108209EJeziorko- granice gminy Zadzim - Małyń
- 6) Przebudowa drogi gminnej nr 108204E Babiczki- granice miasta Konstantynów Łódzki
- 7) Przebudowa drogi gminnej nr 108203EStanisławów Stary - Babice Duże - Babice Małe -Kazimierz
- 8) Przebudowa drogi gminnej nr 120003E Zgniłe Błoto - granice gminy Aleksandrów Łódzki-Zdziechów Nowy – Albertów - Malanów
- 9) Przebudowa drogi gminnej nr 108201E Trupianka – Orzechów - Charbice Górne
- 10) Przebudowa drogi gminnej nr 108202E Franciszków – Szydłów
- 11) Przebudowa drogi gminnej Zalew - Legendzin (Prusinowiczki)
- 12) Przebudowa ulicy Wiejskiej we Wrzącej
- 13) Przebudowa odcinka ulicy Przełajowej we Wrzącej
- 14) Przebudowa odcinka drogi gminnej w Babicach
- 15) Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 111055E Fułki – granice gminy Dalików – Mianów
- 16) Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 111058E (Madaje Stare) – granice gminy Dalików - Orzechów

IV) Poprawa lokalnych połączeń drogowych z drogą wojewódzką:

- 1) Przebudowa drogi gminnej nr 108207E Czołczyn – Antoniew
- 2) Przebudowa drogi gminnej Mirosławice – Babice
- 3) Przebudowa drogi gminnej Mirosławice – Behcice
- 4) Przebudowa drogi gminnej Mirosławice przez wieś
- 5) Przebudowa drogi gminnej Antoniew - Zacisze

V) Poprawa lokalnych połączeń drogowych na terenie gminy Lutomiersk w niżej wymienionych miejscowościach:

- Albertów
- Babice
- Behcice
- Behcice Kol.
- Charbice Dolne
- Charbice Górne

- Dziektarzew
- Florentynów
- Florentynów-Behcice
- Franciszków
- Kazimierz
- Lutomiersk
- Malanów
- Mikołajewice i Mikołajewice Kolonia
- Mirosławice
- Prusinowice
- Prusinowice - Florentynów
- Puczniew
- Stanisławów Stary
- Szydłów - Szydłówek
- Wrząca
- Zalew
- Zdziechów
- Żurawieniec

VI) Przebudowa ulic wewnątrzsiedlowych w Lutomiersku

VII) Przebudowa ulic wewnątrzsiedlowych w Kazimierzu

VIII) Przebudowa odcinka ulicy Szkolnej w Kazimierzu

IX) Przebudowa odcinka ulicy Sikorskiego we Wrzącej

X) Przebudowa odcinka ulicy Kwiatowej w Lutomiersku i odcinka ulicy Przełajowej we Wrzącej

XI) Przebudowa drogi gminnej w Charbicach Dolnych

XII) Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Lutomiersk

XIII) Rozbudowa oświetlenia ulicznego przy drogach gminnych

XIV) Budowa oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami na terenie gm. Lutomiersk - I etap budowa oczyszczalni ścieków w Lutomiersku i sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w Lutomiersku i Wrzącej

XV) Modernizacja i przebudowa budynku gminnego przy ul. Dąbrowskiego 21 w Lutomiersku z przeznaczeniem na Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

XVI) Poprawa bezpieczeństwa i ochrony zdrowia mieszkańców gminy- doposażenie gminnych jednostek OSP w Kazimierzu i Szydłowie – zakup średnich samochodów pożarniczych

XVII) Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Lutomiersku

XVIII) Modernizacja ujęcia wody w Szydłowie

XIX) Modernizacja ujęcia wody w Prusinowicach i Lutomiersku

XX) Rozbudowa bazy sportowej przy Szkołach Podstawowych w Kazimierzu i Szydłowie

XXI) Rozbudowa stadionu sportowego wraz z zapleczem w Lutomiersku

XXII) Przebudowa budynku GOK w Lutomiersku wraz z przebudową otoczenia.

XXIII) „nie tylko tablica – wykorzystanie nowoczesnych technologii informatycznych w kształceniu młodzieży ze szkół różnych szczebli”.

VII. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Zadanie I

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa centrum Lutomierska: 1) I etap przebudowa parku na Pl. Jana Pawła II 2) II etap przebudowa ulic w centrum Lutomierska
CAŁKOWITY KOSZT	800.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 - 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none"> Długość modernizowanych nawierzchni i chodników <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none"> Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> Protokół odbioru Dokumentacja powykonawcza

Zadanie II

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa centrum Kazimierza: 1) I etap przebudowa parku na Pl. Kościuszki 2) II etap przebudowa ulic w centrum Kazimierza - nawierzchnie i chodniki
CAŁKOWITY KOSZT	400.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PROW – 75 % kosztów Budżet Gminy – 25 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none"> Długość modernizowanych nawierzchni i chodników <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none"> Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> Protokół odbioru Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III 1

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Lutomiersk : nr 111057 E w Mianowie zadanie I, nr 108210 E w Kolonii Bechcice zadanie II, nr 103408 E we Florentynowie zadanie III”
CAŁKOWITY KOSZT	980.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2008 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III 2

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 108208E Zacisze - Mikołajewice granice gminy Wodzierady - Ludowinka
CAŁKOWITY KOSZT	250.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III 3

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 108206E Charbice Dolne - Czołczyn
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Długość modernizowanych dróg gminnych • Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci • Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Protokół odbioru • Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III4

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 108205E Jerwonice granice gminy Wodzierady - Kwiatkowie
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Długość zmodernizowanych dróg gminnych • Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci • Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Protokół odbioru • Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III5

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 108209E Jeziorko-granice gminy Zadzim - Małyń
CAŁKOWITY KOSZT	200.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2008
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III6

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 108204E Babiczki-granice miasta Konstantynów Łódzki
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2010 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III7

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 108203E Stanisławów Stary- Babice Duże- Babice Małe - Kazimierz
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2010 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III8

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 120003E Zgniłe Błoto- granice gminy Aleksandrów Łódzki - Zdziechów Nowy – Albertów - Malanów
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007– 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III9

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 108201E Trupianka – Orzechów - Charbice Górne
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III10

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 108202E Franciszków –Szydłów
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III11

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej Zalew – Legendzin (Prusinowiczki)
CAŁKOWITY KOSZT	180.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III12

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa ulicy Wiejskiej we Wrzącej
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2008
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III13

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa odcinka ulicy Przełajowej we Wrzącej
CAŁKOWITY KOSZT	180.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2009
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III14

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa odcinka drogi gminnej w Babcicach
CAŁKOWITY KOSZT	180.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2008
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III15

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 111055E Fułki – granice gminy Dalików – Mianów
CAŁKOWITY KOSZT	100.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie III16

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 111058E (Madaje Stare) – granice gminy Dalików - Orzechów
CAŁKOWITY KOSZT	350.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie IV1

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej nr 108207E Czołczyn - Antoniew
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie IV2

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej Mirosławie - Babice
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie IV3

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej Mirosławice - Behcice
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie IV4

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej Mirosławice przez wieś
CAŁKOWITY KOSZT	250.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2008
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie IV5

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej Antoniew - Zacisze
CAŁKOWITY KOSZT	250.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Długość modernizowanych dróg gminnych • Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci • Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Protokół odbioru • Dokumentacja powykonawcza

Zadanie V

TYTUŁ ZADANIA	Poprawa lokalnych połączeń drogowych na terenie gminy Lutomiersk w następujących miejscowościach: Albertów, Babice, Bechcice, Bechcice Kol. Charbice Dolne, Charbice Górne Dziektarzew, Florentynów, Florentynów - Bechcice, Franciszków, Kazimierz, Lutomiersk, Malanów, Mikołajewice i Mikołajewice Kolonia, Mirosławice, Prusinowice, Prusinowice – Florentynów, Puczniew, Stanisławów Stary, Szydłów – Szydłówek, Wrząca, Zalew., Zdziechów, Żurawieniec
CAŁKOWITY KOSZT	2.000.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2015
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Długość modernizowanych dróg gminnych • Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci • Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Protokół odbioru • Dokumentacja powykonawcza

Zadanie VI

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa ulic wewnątrzsiedlowych w Lutomiersku
CAŁKOWITY KOSZT	1.500.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2015
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość modernizowanych dróg gminnych • Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <p><u>Wskaźniki rezultatu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci • Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Protokół odbioru • Dokumentacja powykonawcza

Zadanie VII

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa ulic wewnątrzsiedlowych w Kazimierzu
CAŁKOWITY KOSZT	1.500.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2015
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość modernizowanych dróg gminnych • Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <p><u>Wskaźniki rezultatu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci • Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Protokół odbioru • Dokumentacja powykonawcza

Zadanie VIII

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa odcinka ulicy Szkolnej w Kazimierzu
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2008
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie IX

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa odcinka ulicy Sikorskiego we Wrzącej
CAŁKOWITY KOSZT	198.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2008
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie X

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa odcinka ulicy Kwiatowej w Lutomiernsku i odcinka ulicy Przełajowej we Wrzanej
CAŁKOWITY KOSZT	275.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2008
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XI

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa drogi gminnej w Charbicach Dolnych
CAŁKOWITY KOSZT	250.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2008
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość modernizowanych dróg gminnych• Długość wybudowanych utwardzonych poboczy <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci• Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XII

TYTUŁ ZADANIA	Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Lutomiersk
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2015
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Długość wybudowanych ścieżek rowerowych <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki• Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych• Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XIII

TYTUŁ ZADANIA	Rozbudowa oświetlenia ulicznego przy drogach gminnych
CAŁKOWITY KOSZT	200.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Liczba wybudowanych/zmodernizowanych punktów oświetleniowych <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• Liczba osób korzystających z oświetlonych odcinków drogi
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XIV

TYTUŁ ZADANIA	Budowa oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami na terenie gm. Lutomiersk - I etap budowa oczyszczalni ścieków w Lutomiersku i sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w Lutomiersku i Wrzącej
CAŁKOWITY KOSZT	8.500.000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2012 – 2015
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej; • Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków <p><u>Wskaźniki rezultatu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z kanalizacji • Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Protokół odbioru • Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XV

TYTUŁ ZADANIA	Modernizacja i przebudowa budynku gminnego przy ul. Dąbrowskiego 21 w Lutomiersku z przeznaczeniem na Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
CAŁKOWITY KOSZT	1.000.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia zmodernizowanego obiektu <p><u>Wskaźniki rezultatu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków użytkowania
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Protokół odbioru • Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XVI

TYTUŁ ZADANIA	Poprawa bezpieczeństwa i ochrony zdrowia mieszkańców gminy - wyposażenie gminnych jednostek OSP w Kazimierzu i Szydłowie – zakup średnich samochodów pożarniczych
CAŁKOWITY KOSZT	1.200.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ilość średnich samochodów pożarniczych <p><u>Wskaźniki rezultatu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> Protokół odbioru Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XVII

TYTUŁ ZADANIA	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Lutomierniku
CAŁKOWITY KOSZT	4.500.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2009 – 2011
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> powierzchnia wybudowanej sali gimnastycznej powierzchnia boiska w sali gimnastycznej powierzchnia użytkowa sali gimnastycznej kubatura sali gimnastycznej liczba miejsc dla publiczności <p><u>Wskaźniki rezultatu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> liczba uczniów korzystających z sali gimnastycznej liczba osób korzystających z sali gimnastycznej liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury fizycznej Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów z zakresu infrastruktury sportowej
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> Protokół odbioru Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XVIII

TYTUŁ ZADANIA	Modernizacja ujęcia wody w Szydłowie
CAŁKOWITY KOSZT	1.000.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">Liczba wybudowanych / zmodernizowanych stacji uzdatniania <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">Liczba gospodarstw domowych /budynków obsługiwanych przez stację uzdatniania wodyPowierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem stacji uzdatniania wody
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">Protokół odbioruDokumentacja powykonawcza

Zadanie XIX

TYTUŁ ZADANIA	Modernizacja ujęcia wody w Prusinowicach
CAŁKOWITY KOSZT	150.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">Liczba wybudowanych / zmodernizowanych stacji uzdatniania <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">Liczba gospodarstw domowych /budynków obsługiwanych przez stację uzdatniania wodyPowierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem stacji uzdatniania wody
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">Protokół odbioruDokumentacja powykonawcza

Zadanie XX

TYTUŁ ZADANIA	Rozbudowa bazy sportowej przy Szkołach Podstawowych w Kazimierzu i w Szydłowie
CAŁKOWITY KOSZT	300.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• liczba wybudowanych/ zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej• powierzchnia boiska piłkarskiego• długość bieżni okrężnej• długość bieżni prostej• liczba miejsc dla publiczności <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• liczba osób korzystających ze zmodernizowanego obiektu (mieszkańców gminy)• liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury fizycznej• Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów z zakresu infrastruktury sportowej
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XXI

TYTUŁ ZADANIA	Rozbudowa stadionu sportowego wraz z zapleczem w Lutomiersku
CAŁKOWITY KOSZT	500.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO WŁ – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• liczba wybudowanych/ zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej• powierzchnia boiska piłkarskiego <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• liczba osób korzystających ze zmodernizowanego obiektu (mieszkańców gminy)• liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury fizycznej• Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów z zakresu infrastruktury sportowej
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XXII

TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa budynku GOK w Lutomiersku wraz z przebudową otoczenia
CAŁKOWITY KOSZT	607.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PROW – 75 % kosztów Budżet Gminy – 25 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2007 – 2013
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• powierzchnia zmodernizowanego budynku <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• liczba osób korzystających z budynku GOK
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Zadanie XXIII

TYTUŁ ZADANIA	„Nie tylko tablica – wykorzystanie nowoczesnych technologii informatycznych w kształceniu młodzieży ze szkół różnych szczebli”
CAŁKOWITY KOSZT	200.000 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO – 85 % kosztów Budżet Gminy – 15 % kosztów
HARMONOGRAM REALIZACJI	Lata 2009-2010
OCZEKIWANE REZULTATY – WSKAŹNIKI	<u>Wskaźniki produktu:</u> <ul style="list-style-type: none">• ilość zakupionych komputerów• ilość zakupionego oprogramowania• <u>Wskaźniki rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none">• liczba osób korzystających z zakupionego sprzętu
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	<ul style="list-style-type: none">• Protokół odbioru• Dokumentacja powykonawcza

Realizacja wyżej wymienionych zadań przebiegać będzie zgodnie z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego gminy, przy udziale środków budżetowych gminy, środków z budżetu państwa, oraz z uwzględnieniem współfinansowania ze środków Unii Europejskiej.

VIII. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI, REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/POWIATU/WOJEWÓDZTWA

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego to dokument programowy, który w swoich ustaleniach jest komplementarny do dokumentów planistycznych, będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie wojewódzkim, krajowym jak i europejskim. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi wyższego rzędu jest bowiem warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji. Poniżej wykazano zgodność zakładanych kierunków rozwoju Gminy Lutomiersk z założeniami niektórych dokumentów.

Powiązanie z Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007 – 2013

Podstawą opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lutomiersk w zakresie metodycznym jest Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007 – 2013. Diagnoza stanu gminy, prognozy trendów demograficznych i gospodarczych oraz sformułowane na ich podstawie cele są spójne z założeniami i celami NPR. Należy podkreślić, iż diagnoza aktualnego stanu gminy w dziedzinie gospodarczej i społecznej ujawniła oraz potwierdziła występowanie na terenie gminy problemów i negatywnych tendencji opisywanych także w analizie stanu kraju zawartej w NPR. Chodzi tu m.in. o: o słabe wykorzystanie szans wynikających z rozwoju turystyki w Polsce, o trudną sytuację na rynku pracy – wysoką stopę bezrobocia oraz niski poziom wskaźników aktywności zawodowej i zatrudnienia, o duże zróżnicowanie między dochodami gospodarstw domowych, o zbyt niską aktywność społeczną Polaków, o brak innowacyjnych przedsięwzięć.

W związku z tym cele strategiczne obu dokumentów są ze sobą powiązane. Dotyczy to głównie następujących celów NPR:

- wzmocnienie konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw oraz wzrost zatrudnienia,
- podniesienie poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Powiązanie z Narodową Strategią Spójności

Zapisy Narodowej Strategii Spójności w zakresie identyfikacji problemów na obszarze Polski oraz zamierzonych do osiągnięcia celów są tożsame z celami stawianymi przed władzami oraz społecznością Gminy Lutomiersk. Dotyczy to przede wszystkim następujących celów horyzontalnych:

a) Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej:

- Wzrost poziomu edukacji oraz poprawa jakości kształcenia,
- Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości,
- Przeciwdziałanie ubóstwu i zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
- Wzmocnienie potencjału zdrowotnego kapitału ludzkiego.

- b) Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów, m. in. poprzez:
- Zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska,
 - Wsparcie podstawowej infrastruktury społecznej.
- c) Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług:
- Wspieranie działalności wytwórczej przynoszącej wysoką wartość dodaną,
 - Rozwój sektora usług,
 - Poprawa otoczenia funkcjonowania przedsiębiorstw i ich dostępu do zewnętrznego finansowania,
 - Społeczeństwo informacyjne,
 - Zwiększenie inwestycji w badania i rozwój i tworzenie rozwiązań innowacyjnych.
- d) Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej:
- Przeciwdziałanie marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych.
- e) Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich:
- Wyrównywanie szans rozwojowych na obszarach wiejskich.

Założenia Planu Rozwoju Lokalnego odnoszą się także do celu głównego NSS, określonego jako: *tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej*

Powiązanie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Lutomiersk wpisuje się w priorytetowe dla rozwoju regionu łódzkiego działania podejmowane w ramach trzech najważniejszych stref strategicznych ujętych w Regionalnym Program Operacyjnym Województwa Łódzkiego, tj.:

I. Wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego województwa

Priorytetowe kierunki działań:

- Podniesienie poziomu wykształcenia i rozwój kulturowy mieszkańców,
- Podniesienie jakości życia i stanu zdrowotności mieszkańców,
- Uporządkowanie gospodarki przestrzennej.

II. Poprawa pozycji konkurencyjnej gospodarki województwa

Priorytetowe kierunki działań:

- Zwiększenie dostępności regionu poprzez rozwój infrastruktury transportowej i informacyjnej,

- Tworzenie nowoczesnej bazy gospodarczej,
- Stymulowanie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich regionu,
- Tworzenie, w kraju i zagranicą, wizerunku regionu przyjaznego i atrakcyjnego do zamieszkania, inwestowania i współpracy

III. Stworzenie rzeczywistego regionu społeczno-ekonomicznego posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą

Priorytetowe kierunki działań:

- Wspomaganie i promowanie różnych form edukacji regionalnej dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Inicjowanie i wspomaganie rozwoju różnych form i przejawów kultury regionalnej oraz ruchów regionalistycznych,
- Stymulowanie przemian w sieci osadniczej województwa, polegających na wzroście roli miast w organizacji funkcjonalno-przestrzennej regionu.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Lutomiersk na lata 2007–2015 jest kontynuacją dotychczasowych inwestycji i polityki rozwoju gminy, realizowanych przez samorząd. Plan nawiązuje także do innych dokumentów wyznaczających politykę rozwojową gminy, takich jak:

- Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lutomiersk
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lutomiersk
- Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Lutomiersk
- Projekt założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa gazowe Gminy Lutomiersk
- Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Lutomiersk
- Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004 - 2006

IX. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Określenie wskaźników osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego jest niezbędnym warunkiem pozwalającym na prowadzenie obiektywnego monitoringu działań objętych Planem. Pozwoli również na precyzyjne ustalanie poziomu realizacji zarówno samego Planu, jak i poszczególnych, zapisanych w dokumencie projektów inwestycyjnych.

W oparciu o wskaźniki możliwe będzie także dokonanie całościowej oceny efektów, jakie przyniosła realizacja Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lutomiersk po zakończeniu horyzontu czasowego określonego w dokumencie, czyli w roku 2015.

Zgodnie z zasadami doboru i pomiaru wskaźników funduszy strukturalnych wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego podzielone zostały na:

- wskaźniki produktu - Produkt – bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami;
- wskaźniki rezultatu - Rezultat – bezpośredni i natychmiastowy wpływ zrealizowanego projektu na otoczenie społeczno – ekonomiczne uzyskany natychmiast lub krótko po zakończeniu realizacji projektu.
- Wskaźnik oddziaływania - Oddziaływanie - konsekwencje danego programu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów, np. liczba pojazdów korzystających z drogi.

Dla wymienionych w Planie Rozwoju Lokalnego zadań określone zostały następujące wskaźniki osiągnięć:

I.p.	WSKAŹNIKI PRODUKTU	Jednostka miary
1	Długość nowobudowanych dróg gminnych	km
2	Długość nowobudowanych dróg gminnych	km
3	Liczba nowych obiektów infrastruktury drogowej	szt.
4	Długość zmodernizowanych dróg gminnych	km
5	Długość wybudowanych utwardzonych poboczy	km
6	Liczba wybudowanych miejsc postojowych	szt.
7	Liczba wybudowanych zatok autobusowych	szt.
8	Długość wybudowanych chodników	km
9	Długość wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych	km
10	Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych	szt.
11	Liczba wybudowanych przejść dla pieszych	szt.
12	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej	szt.
13	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej	km
14	Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km

15	Długość wybudowanych/zmodernizowanych przyłączy (przykanalików)	km
16	Liczba wybudowanych/zmodernizowanych przyłączy (przykanalików)	szt.
17	Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody	szt.
18	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków	szt.
19	Powierzchnia zmodernizowanych/wyremontowanych obiektów infrastruktury edukacyjnej	m ²
20	Powierzchnia zmodernizowanych/wyremontowanych sal gimnastycznych	m ²

I.p.	WSKAŹNIKI REZULTATU	Jednostka miary
1	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów	ha
2	Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci	min
3	Nośność zmodernizowanych dróg	kN/oś
4	Przepustowość odciążonych dróg zdefiniowanych przez beneficjenta	%
5	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej	szt.
6	Długość sieci wodociągowej na terenie gminy	km
7	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej	ha
8	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	szt.
9	Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	km
10	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej	ha
11	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez stację uzdatniania wody	szt.
12	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem stacji uzdatniania wody	ha
13	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków	szt.
14	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem oczyszczalni ścieków	ha
15	Wykorzystywana moc przerobowa wybudowanej oczyszczalni ścieków	m ³ /doba
16	Przepustowość wybudowanej oczyszczalni ścieków	m ³ /doba
17	Ilość nieoczyszczonych ścieków	m ³ /doba
18	Wartość fizykochemiczna oczyszczanych ścieków bezpośrednio po zakończeniu projektu	mg/l

L.p.	Wskaźniki oddziaływania	
1.	Liczba pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku)	szt.
2.	Cena gruntów inwestycyjnych, które stały się lepiej dostępne (w okresie 2 lat)	tys. PLN
3.	Liczba utworzonych miejsc pracy (w okresie 1 lat)	szt.
4.	Ilość wody konsumowanej (w okresie 1 roku)	m ³ /miesiąc
5.	Ilość ścieków odprowadzonych/oczyszczonych (w okresie 1 roku)	m ³ /miesiąc
6.	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	osoby
7.	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	osoby

X. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2015

Dochody budżetowe gminy Lutomiersk osiągną w roku 2007 kwotę: 12.526.155,00 zł.
Źródła finansowania planu rozwoju lokalnego w latach 2007-2015 w gminie Lutomiersk:

1. Budżet gminy:	4.885.700,00 PLN
2. Środki Unii Europejskiej:	27.014.300,00 PLN
suma:	31.900.000,00 PLN

Faktyczne nakłady na realizację inwestycji w gminie są większe niż własne możliwości finansowe gminy. Jest to spowodowane tym, że zaplanowane działania inwestycyjne są realizowane nie tylko ze środków własnych, ale w dużej mierze przy założeniu finansowania zewnętrznego w nadchodzących latach, przede wszystkim z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

W celu umożliwienia realizacji inwestycji planowanych w najbliższych latach konieczne będzie znalezienie dodatkowych środków na ich finansowanie. Niektóre inwestycje mają także szansę być sfinansowane z dotacji z budżetu państwa.

XI. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lutomiersk zostanie zatwierdzony i przyjęty do realizacji uchwałą Rady Gminy. Odpowiedzialność za wdrożenie Planu Rozwoju Lokalnego spoczywa na samorządzie gminy oraz innych jednostkach odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań.

Bezpośrednim wdrożeniem Planu Rozwoju Lokalnego zajmą się pracownicy gminy, jednostek organizacyjnych gminy oraz jednostek współpracujących z gminą w realizacji zadań.

Realizatorzy zadań są odpowiedzialni za wybór bezpośrednich wykonawców inwestycji oraz dostawców usług i towarów a także za wykonanie zaplanowanych i finansowanych działań niezbędnych do osiągnięcia wyznaczonych celów. Podmioty te odpowiadają również za gromadzenie niezbędnej dokumentacji i danych pozwalających na pełną kontrolę sposobu realizacji projektu.

Podstawową zasadą, na której opierać się będzie zarządzanie lokalnym planem rozwoju jest zasada partnerstwa. Aby zapewnić udział społeczny zostaną przeprowadzone działania konsultacyjne i koordynacyjne nad programem z różnymi grupami społecznymi i środowiskiem gospodarczym.

W przypadku konieczności aktualizacji zadań do realizacji w gminie, wynikających z kierunków polityki rozwoju gminy lub z pojawienia się dodatkowych możliwości budżetowych, wszelkie uzupełnienia i zmiany będą ujęte w aneksach do Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lutomiersk.

Realizacja Planu Rozwoju Gminy Lutomiersk uzależniona jest od wysokości pozyskanych środków zarówno krajowych jak i z funduszy strukturalnych. Biorąc pod uwagę prognozę dopuszczalnej wysokości zobowiązań w poszczególnych latach i wysokość środków, jakie mogą być wydatkowane bezpośrednio z budżetu, możliwości finansowe gminy wskazują, że na realizację przyjętych celów zabezpieczą 15% wkładu w stosunku do uzyskanych środków wspólnotowych

Za wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego odpowiedzialny będzie Urząd Gminy Lutomiersk. Urząd Gminy w Lutomiersku, jako instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego, jest odpowiedzialny za:

- kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych beneficjentom pomocy
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i z zapisami w Planie Rozwoju Lokalnego
- ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Realizacja projektów określonych w Planie Rozwoju Lokalnego wymagała będzie współpracy wszystkich komórek organizacyjnych. Koordynacja i właściwy podział prac spoczywać będzie na podmiocie odpowiedzialnym za wdrożenie Planu – Wójcie Gminy.

Proces wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego polegał będzie na:

- opracowaniu dokumentacji inwestycji zapisanych w Planie,
- występowanie z wnioskami o przyznanie dofinansowania ze źródeł zewnętrznych,
- przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych,
- nadzór nad przebiegiem prac w poszczególnych realizowanych projektach,
- zbieranie danych statystycznych na temat postępów wdrażania projektów oraz opracowywanie sprawozdań,
- prowadzenie rozliczeń oraz planowanie wydatków,
- informowanie o realizacji projektów oraz wdrażaniu Planu Rozwoju Lokalnego.

Za wymienione wyżej zakresy działań odpowiedzialne będą poszczególne komórki Urzędu Gminy, zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym oraz podziałem prac wyznaczonym przez Wójta Gminy

XII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

12.1. System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Planu Rozwoju Lokalnego posiada Wójt gminy Lutomiersk oraz Rada Gminy, których główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań.

Odpowiedzialność za bieżące monitorowanie Planu Rozwoju Lokalnego spoczywać będzie na osobach bezpośrednio odpowiedzialnych za realizację zadań lub merytorycznie nadzorujących realizację zadań. Monitorowanie będzie odbywało się w oparciu o wskaźniki zawarte w każdym ze złożonych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych.

Wójt gminy będzie przedkładał Radzie Gminy pisemne okresowe sprawozdania z przebiegu wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego.

Procedury dotyczące uruchomienia i obiegu przepływów finansowych, mających na celu zapewnienie ich przejrzystości oraz opis szczegółowych rozwiązań i procedur służących kontroli wynikają z Ustawy o finansach publicznych.

12.2. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Bieżąca ocena Planu Rozwoju Lokalnego będzie dokonywana w oparciu o wskaźniki ujęte w lokalnym planie rozwoju i zawarte w każdym z przedstawianych do dofinansowania projektów. Wskaźniki te określone są zgodnie z dokumentami programowymi z zakresu wdrażania funduszy strukturalnych w Polsce.

12.3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnymi organizacjami pozarządowymi.

Samorząd gminy będzie rozwijał współpracę z organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym w zakresie rozwoju gminy i realizacji zadań ujętych w Planie Rozwoju Lokalnego poprzez inicjowanie spotkań i konsultacji społecznych.

Miarą powodzenia projektu rozwoju lokalnego będzie wzrost partycypacji mieszkańców w działaniach podejmowanych w gminie na rzecz rozwoju gospodarczego, kultury i społeczeństwa obywatelskiego.

12.4. Działania informacyjne i promocja Planu Rozwoju Lokalnego

Dla podniesienia znaczenia oraz uzyskania przejrzystości inicjatyw podejmowanych i realizowanych przez samorząd gminy przy udziale Środków z Unii Europejskiej oraz dla umożliwienia spójnego obrazu tych działań konieczne jest uwzględnienie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących interwencji Funduszy Strukturalnych.

Plan Rozwoju Lokalnego zostanie wobec tego przyjęty uchwałą przez Radę Gminy i udostępniony do publicznej wiadomości na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz w jednostce gminy.

Wszelkie działania podejmowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego gminy Lutomiersk będą uwzględniały specyficzne potrzeby grup docelowych w kwestii informacji oraz użytych instrumentów w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności. Grupami docelowymi promocji Planu Rozwoju Lokalnego jest społeczność lokalna – bezpośredni beneficjent działań współfinansowanych w ramach RPOWŁ.

Aby osiągnąć cele związane z informacją i promocją Planu Rozwoju Lokalnego, będą stosowane zamiennie m.in. następujące środki i instrumenty:

- informowanie o projektach i ich promocja przez beneficjentów – dbanie o przekazywanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu gminy.
- serwisy internetowe - kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach Planu Rozwoju Lokalnego i wsparciu ze środków Unii Europejskiej dla gminy Lutomiersk
- publikacje, broszury informacyjne – pozwalają w łatwy, przystępny i atrakcyjny sposób przekazywać wiedzę o Unii Europejskiej i dostępnej pomocy, a także o roli instytucji samorządowych w zarządzaniu tą pomocą
- współpraca z mediami – publikacje prasowe, wiadomości w lokalnej telewizji oraz rozgłoszeniach radiowych oraz ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o realizacji Planu Rozwoju Lokalnego w szczególności w odniesieniu do opinii publicznej.